

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

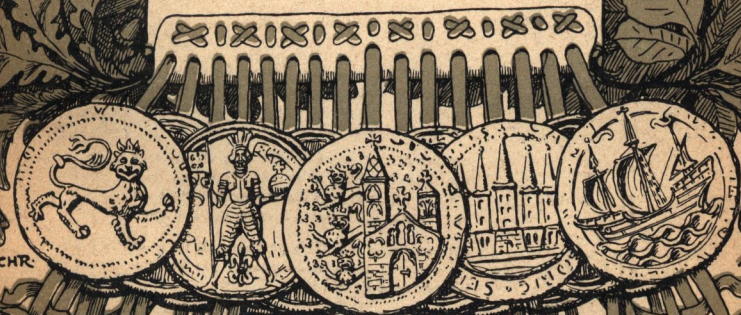
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DANMARKS BYER DERES MÆND

III.
**HOBRO,
MARIAGER, HADSUND**
AF
VALDEMAR GREIBE

MED 42 BILLEDER OG PORTRÆTER
SAMT 1 KORT

HVER 8 DAGS
FORLAG

Hvorfor skal man holde Hver - 8. Dag

Fordi

enhver deri finder noget, der passer for hans Smag og Interesse: Fortællinger, oplysende Artikler, Aktualitet, Kritik, Roman, Biografi og Humor i broget Blanding.

Fordi

det paa sine 16 ugentlige Sider bringer et Mylder af Billeder i fuldendt kunstnerisk Udstyr.

Fordi

•Hver 8. Dag• bringer Udlandets fortrinligste Romaner samtidig med at Verdensbyernes Blade offentliggøre dem. For Øjeblikket: „Malgamit-Ofrene.“

Fordi

dets Tegnere og Fotografer altid gengiver de Æmner, der udmærker sig ved Sjældenhed og Originalitet.

Fordi

det under staaende Rubriker: „Af Dagens Krønike“, „Alverdens Nyt“ og „Kendte Navne“ hver Uge bringer Bud om alt, hvad der bevæger Sindene.

Fordi

det har Adgang til alle Teatres Generalprøver og derfra bringer sine Abonnenter en Samling Billeder af store dramatiske Scener, som ere enestaaende i danske Blade

Fordi

det foruden alt dette skaffer sine Abonnenter den letteste Adgang til at erhverve sig en Bog-samling „Hver 8. Dags illustrerede Serier“ og det store Værk: „Danmarks Byer og deres Mænd“

Fordi

det kun koster **10 Øre** pr. Nummer, lader sig opbevare og indbinde grunder paa det meget praktiske Format

DANMARKS BYER OG DERES MÆND

REDAKTØR: C. C. CLAUSEN

III

HOBRO, MARIAGER, HADSUND

AF

VALDEMAR GREIBE

MED 42 BILLEDER OG PORTRÆTER

SAMT 1 KORT

KØBENHAVN

„HVER 8. DAG“S FORLAG

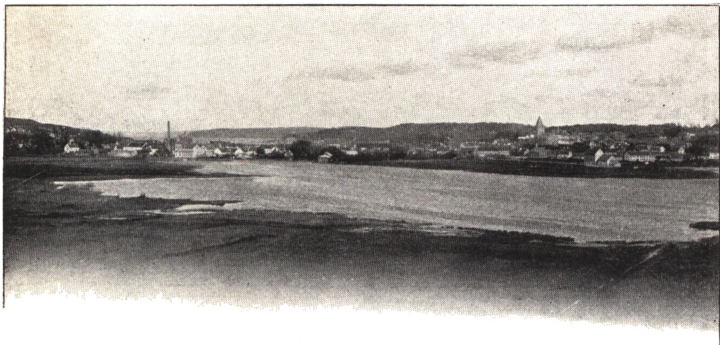
MCM

INDHOLDSFORTEGNELSE

- Cap. I. Fra Hobro Station -- og Fjorden ud.
II. Hobro: Historie og almindelig Karakteristik.
III. Politiske og kommunale Forhold. Pressen.
IV. Kirke og Skole. — Læger og Sagførere.
V. Næringsliv.
VI. Jærnbane-, Post- og Telegrafvæsen.
VII. Mariager.
VIII. Hadsund.
IX. Rejse- og Turisthaandbog over Hobro, Mariager
og Hadsund.

P. Petersens Bogtrykkeri (Egmont H. Petersen) København.
Reproduktionerne udførte i Dansk Reproduktions-Anstalt.

Udsigt over Hobro.

September 1899.

I

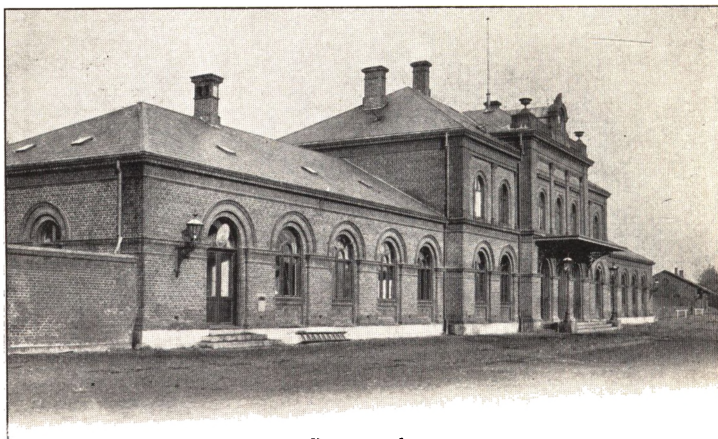
Fra Hobro Station — og Fjorden ud.

Hobro, Mariager, Hadsund — — man er ikke langt fra at se paa Landkortet for at finde de tre Smaabyer! Gemte mellem Bakker og Hedejord ligge de skjulte som den skønneste Idyl, som den friskeste Oase i Hedens tørre Ørken.

Det var en solmættet Dag, jeg første Gang saa Hobro. Gennem øde Egne med lyngklædte Bakker og fattige Marker fo'r Toget fra Randers nordpaa. Øjet spejdede forgæves efter lidt af al den rige Skønhed, som Jylland saa ødselt er udstyret med; Vejle, Aarhus, Silkeborg — hvor er der ikke strøet Dejlighed ud over disse lykkelige Byer! Men paa Vejen til Hobro sés intet uden gold Ufrugtbarhed, man ynkes over de Mennesker, der bebo de sparsomt spredte Smaahuse, anbragte hist og her i Lyng og atter Lyng.

Saa lyder Lokomotivets lange Ankomstsignal — — Hobro Station.

Og som ved et Trylleslag udvides Horisonten. Fra Bakkens Top, hvor Toget stanser, sér man ned i en Dal, der rummer en Skønhed, man ikke har tænkt sig. Som i en Gryde ligger den lille By med de røde, teglhængte Huse, kranset af Skov og Bakker; sér man videre ud, fanges Blikket af den blinkende Fjord, der indsmigrende, lokkende vinker En til sig.

Banegaarden.

Fra Banegaarden gaar man ned — bestandig nedad — til selve Byen, der kun har faa Gader og enkelte smaa Gyder.

Jeg naa'r ned til Fjorden. Stille, sølvglinsende, dirrende i Solskinnet breder den sig, paa den ene Side hegnet af skovklædte Højder, der pranger i alle de dejligste Farver; den mørke Eg, den ranke Bøg, den lyse, skælvende Birk kappes med Elm og Ask — mandshøje Bregner, et Væld af Tidsel og Tjørn og Enebær dækker Bakkerne fra Fod til Top. Paa den anden Side de rolige, majestætiske Lyngbakker, snart glødende i den rødeste Pragt, snart sorte og kolde, naar en Sky kaster Skygge over dem. Det hele er saa forunderlig smukt, saa mærkelig uberørt; der er en stille Andagt over al denne Skønhed.

— Jeg tager med Damperen ned ad Fjorden, sikkert en af de skønneste Sejlture, vort Land kan opvise. Forbi Skoven med den vilde, dybe, ejendommelige Ørnedal, halvvejs skjult i en lille Bugt, som om den vilde gemme al sin oprindelige Skønhed, og paa Bakkens Kam sér man »Skovsgaard«, der ejes af Kaptajn Bluhme, Broder til Esbjergkredsens Folkethingsmand, Kapt. B., som besidder Godset »Nørlund«, faa Mil fra Hobro. Og videre gaar Sejladsen — stadig har man det samme smukke Skue af vekslende Skov- og Lyngpartier, Bakker, Dale og Kløfter — Billedet af Jyllands Øst- og Vestkyst.

Pludselig, ved en Omdrejning, dukker Mariager frem, dette

lille Stykke Nürnberg, der har forvildet sig op til os. Der er noget af et Æventyr over Mariager By; Husene er lave og smaa, Gaderne skæve og bakkede, og hvert Øjeblik træffer man Smutveje, som føre ind til Skove og Stier, der rumme al Idyllens Fred, al Naturens koglende Dejlighed.

Mariager er Mindernes By. For hvert Skridt er det, som om Stenene talte om svundne Tider, og som et storstilet Minde knejser Kirken og Levningerne af det gamle Kloster højt over den lille, snurrige By. Ved Mariager udvider Fjorden sig, og efter at have passeret »Maren Mølle«, »Jomfrubakken«, »Hov Skov« — alle vækkende Minder fra Mariager Klosters længst svundne Glansperiode — skimter man den tætte Røg fra høje Fabriksskorstene: Cementfabrikerne »Dania« og »Cimbria«, der føre En midt ind i vor Tids Verden med dens hurtige Puls-slag. Der leves et travlt og virksomt Liv paa disse Fabriker, det er en hel lille By, man kommer ind i; dumpt lyder Drønene fra de mange Maskiner, det hvide Cementstøv svider En i Øjnene, og Piber og Klokker kalde travle Arbejdsfolk fra og til Dagens Gerning. Kunde de Tusinde og atter Tusinde Sten, der daglig udgaa fra Ovnene, tale, vilde de vidne om en Flok af Arbejdere, der sammen med deres Herrer, de to dygtige Bestyrere, Direktørerne Møller og Heilmann — henholdsvis »Dania«s og »Cimbria«s energiske Ledere — samles i fælles Interesse om at bære Sten til det Værk, der langt ud over Danmarks Grænser bærer Bud om Fremskridt til Ære for vort lille Land.

Damperen styrer videre ud mod Handelspladsen Hadsund, passerer smukt beliggende Gaarde og Herregaarde — jeg nævner her, blandt de mange, »Vivebrogaard« og »Thygesholm« — og er vi naaet paa den anden Side Hadsund, denne By, der vistnok saa uendelig gerne vil tage et Livtag i Kampen for Tilværelsen, og sejler forbi det Sted, hvor Jærnbanebroen over Mariager Fjord en Gang vil komme til at hvælte sig, forbi »Havnø« og »Visborg« paa nordre Side og »Overgaard« paa søndre Side, naa'r vi ud til det Sted, hvor den saa haardt tiltrængte Fjord-udbygning nu sker, ud til Als Odde, — Forposten ved det urolige Kattegat.

Jeg ser ud over Fjorden, hvis Vande løber forbi de smaa, altfor lidet paaagtede Byer. Smaa er de, og gemte ligger de — men i deres Skjul findes en Verden af Skønhed, en mægtig

Del af den Pragt, Naturen har givet vort lille Land i Eje. Og i Læ af denne Skønhed leves et Liv af Borger og Bonde. Haand i Haand, saa støt og dygtigt. Man bøjer sit Hoved --- i Andagt for Naturens Storhed, i Respekt for de Mennesker, der her lever og arbejder i det Smaa, bestandig stræbende fremad mod det Større.

II

Hobro.

Historie og almindelig Karakteristik.

Hobro vilde antagelig blive ret stedmoderlig behandlet, saafremt dens »Historie« i videre Forstand nu til Dags skulde skrives; thi det Materiale, som har holdt sig gennem Aarene, er saare ringe og frembyder intet særligt af Interesse. Man véd knapt nok, hvorledes Byen har faaet sit Navn.

Der er forskellige Versioner i saa Henseende. En af dem gaar ud paa, at en Mand, der hed »Ho« eller »Hof« byggede en Bro over Fjordens smalleste Sted, hvor et Færgested fandtes, og sammen med tolv Mænd grundlagde han saa Byen, der fik Navnet »Hof-Bro« eller »Ho-Bro«; selv boede han Nord for den nuværende By i en Gaard, der kaldtes »Hostrupgaarden«, et Navn, der skulde være bibeholdt for Hobros nuværende Forstad, Hostruphuse.

En anden Forklaring, der forekommer mig at være den rimeligste, skyldes Sognepræst Chr. Schrøder i Mariager, der har syslet en Del med Forholdene i og om denne By. Navnene »Ho«, »Hof« og »Hov« findes saa ofte langs Mariagerfjord, at de maa kunne føres tilbage til et bestemt Udgangspunkt. Egnen her var i Nordens Oldtid stærkt beboet, man var godt gemt mod sørøveriske Overfald inde i den dybe Fjord, og her var rigeligt med Fisk, to Ting, som vore Fædre satte Pris paa. Deres religiøse Liv har sikkert samlet sig om den 357 Fod høje Hohøj, sydøst for Mariager, og den ved Højens Fod liggende Landsby Hov. Norden fra kom man ved Sommertid hertil over Fjorden, men ved Vintertid og i daarligt Vejr maatte man drage over det smalle Sted, hvor Hobro ligger. Hobro er da Byen ved Broen, der førte til Hov- eller Offerstedet.

Der forlyder ikke noget om, hvornaar Hobro har faaet Købstadsrettigheder, man véd kun, at 1560 fik den sine Privilegier bekræftede af Frederik II., men længe forinden har den sikkert været talt blandt Købstæderne.

Da Svenskerne i Svenskekrigen huserede i Jylland, gik det slemt ud over den lille By, og forunderligt nok eksisterer der endnu et Sagn fra hin Periode — mulig det eneste, Hobros Historie, kan opvise. Der levede den Gang en brav Mand i Byen, og han havde klogelig, da Svenskerne nærmede sig, taget Stadens Pengekasse under Armen og nedsænket den i en lille Sø, der nu er udtørret, men som har ligget paa et Sted Øst for Byen, der nu hedder Kirkedal, og hvor man forøvrigt mener, at Hobro i sin Tid har ligget. Svenskerne fandt straks Manden — om han har været Borgmester, Byraadsmedlem eller Kæmner forlyder der intet om — de slæbte ham ud til Gerningsstedet, for at han skulde paavise, hvor Byens Mammon var nedsænket: men i det Øjeblik, de stødte Baaden fra Bredden, sprang han i Land og undslap, trods Fjendernes Kugler. Og da Svensken var dragen af Lande, hævedes Skatten — Hobro Historie har altsaa ogsaa sin Helt!

Senere har Byen set Tyskerne drage Nord efter, men den Fjende, der har slaact de dybeste Vunder i den lille By, har hærget indenfor dens eget snævre Omraade. Tre Gange har den røde Hane galet over Hobro, første Gang 1690, anden 1812 og tredie 1813; og hver Gang tog Flammerne omtrent den halve By. Tæt ved Hobro vises et Sted, hvor en 13-aarig Pige, der var Skyld i den sidste Brand, maatte lade Livet under Bøddelens Økse.

— — —

Jeg sad en Dag hos en af de Mænd, der nu husker længst tilbage om Hobro, og hvis Familienavn er nøje knyttet til denne By, den gamle Justitsraad H. J. Bie, Ejeren af det store Bryggeri, hvis Hvidtøl vel er lige saa kendt som Randers Handsker. Og han fortalte mig om gamle Dage, da Byen i 1835 kun havde 750 Indbyggere — nu har den ca. 3000 og fra 1845—1860 var Hobro den By, som procentvis havde den største Tilvækst — fortalte om gamle Dage, da der endnu laa straa-tækte Huse paa Hovedgaden, og om den Periode, hvor Hobros Handel begyndte at tage Fart. Det var den Gang, da nu af-døde Konsul S. Sørensen grundede sin efter Datidens For-

hold meget store Købmandshandel og Exportforretning, den samme Mand, der af Byens i 1844 udskiftede Fælleshede begyndte at opdyrke 500 Tdr Land. Det var fremdeles ham, der anlagde det Brænderi, som — efter en Tid at have tilhørt Sønnen — nu eksisterer som Spritfabriken »Fortuna«. Hobro Opland har lukreret ved denne Spritfabrik, hvis Bærme Aar efter Aar har gødet den Jord, der fra Hede er bleven til kornbærende Ager.

Hobro var den Gang først og fremmest Handelens By; den levede af sit Opland og Oplandet af den. Men Tiden skred frem, og Jærnbanenettet drog sine Traade forbi Byen, først i 1869 ved den østjyske Bane og senere ved Løgstørbanen. Der aabnedes Adgang for Konkurrenter, og Byen led i en vis Forstand derved; men samtidig begyndte de industrielle Virksomheder at brede sig, og Byen staar nu — med Udsigt til i Begyndelsen af næste Aar at kunne se Banen fra Hobro Havn til dens Jærnbanestation som en efter lange Kampe fuldbyrdet Kendsgerning — som en By, der kan række sit Opland Haanden til fortsat Samvirken, og som en By, der for Industrien har Goderne ved let Forbindelse med det øvrige Land og Udlandet.

— — —

Den kønne, lille By ligger, som forhen sagt, dybt nede, henved 70 Fod under Banelinien, paa en Landtunge, der mod Nord skyder ud i Fjorden, hvorved denne deles, og Vesterfjord fremkommer. For nogle Aar siden anlagdes en Jærnbanesti, der fører direkte fra Stationen til Byen, men Kørevejen gaar fremdeles i et betydeligt Sving norden om gennem Hostruphuse, Aalborg Amt, over Broen, der er Forbindelsen til Randers Amt, hvortil Hobro hører. Og herfra gaar Byens lange Gade, Adelgade den ganske Stad igennem, jævnt stigende i sydøstlig Retning. Det er Hovedaaren, i hvilken det moderne Hobros Liv pulserer, fra den udgaar de forskellige Sidegader eller Gyder, og omtrent midtvejs breder den sig til begge Sider og danner Torvet, hvor det i 1869 opførte Ting- og Arresthus er beliggende. Her findes endvidere Sparekassens monumentale Bygning, Borgerforeningens Ejendom, og et af Torvets Hjørner optages af Bankdirektør Lehrmanns, i en smuk og let Stil opførte, store Bygning.

Torvet er Byens Centrum, her bor Byens tre Læger, her samler Livet sig paa Torve- og Markedsdage, disse Dage, der

Torvet. I Baggrund Ting- og Arresthuset.

bedst af alt beviser — mere end Tilfældet er i mange andre af Landets Byer — hvor stor Vexelvirkningen er mellem Byen og dens Opland.

Hobro maa siges at være en jævnt velstillet By; dens Borgere er gennemgaaende godt situerede Købmænd, Haandværkere og Arbejdere, og der er ikke nogen egentlig Fattigdom, ligesom Hobro har haft meget faa Falliter. Det er en Befolkning, der ikke stiller større Krav til Livet end den kan faa tilfredsstillet — det skulde da mulig for Enkeltes Vedkommende være i kunstnerisk Henseende, thi Teatret er saa lille og tarveligt, at de større Skuespillerselskaber tvinges til at passere forbi Byen uden at stanse; men herpaa er det forøvrigt Meningen at raade Bod ved Opførelsen af et mere moderne Thaliatempel.

Klublivet er ikke særlig stærkt udviklet, hvorimod den private Selskabelighed dyrkes i betydeligt Omfang, og man holder baade af at spise og drikke godt i den lille By. Hotellerne*

* Det tidligere »Iversens« Hotel er gaaet over til et Interessentskab og hedder nu »Central-Hotel«; det er samtidig blevet ommonteret og fremtræder i særdeles moderne Skikkelse. Oppe ved Markedspladsen ligger »Møllers Hotel«.

Pavillonen i Hobros Lystskov.

har deres væsentligste Indtægt gennem Landboerne og Fremmedbesøget, der nu lader til at vokse, siden den stedlige Turistforening har taget Affære, og siden et Aktieselskab, bestaaende af Byens Borge-re, har opført en meget smuk og stor Skovpavillon, der ligger faa Minutters Gang fra Stadens sydlige

Udkant i Kommunens Lystskov. Hertil valfartes fra By og Land, ja langvejs fra kommer Foreninger for at tilbringe nogle Timer i Pavillonen og dens maleriske Omgivelser.

Havnen med Toldbodbygningen.

Hobro Havn, der er særdeles rummelig, faar sikkert nu en forøget Betydning ved Anlægget af den ovenfor nævnte Havnebane, der fører tværs over Hovedgaden, over Vesterfjord paa en ny anlagt Dæmning og derfra op til Stationens sydlige Side. Overhovedet er Hobro i Fremgang, og fra alle Sider arbejdes der for dens Udvidelse og tidssvarende Udstyrelse; Kommunen har sørget for et Gasværk og en Brolægning, der godt kan konkurrere med Hovedstadens bedste, og naar nu Fjorden ved Samarbejde mellem Hobro og Mariager er bleven uddybet paa sit vanskeligste Sted, helt ude ved Indløbet — Gravemaskinerne

hvis gamle gode Renommé fremdeles holdes i Hævd af den nuværende Ejer Hr. Schröder. Til Hotellet horer en prægtig Have med Udsigt over Fjorden.

har allerede arbejdet ihærdigt — vil Mariagerfjord kunne passeres af endog meget store Dampere.

III

Politiske og kommunale Forhold. Pressen.

Hobro og Mariager har haft Ord for at være gamle Højrebyer — og er det vel for en Del endnu; alligevel er der indenfor Vælgerbefolkningen, særlig Landboerne, sket en Forskydning henimod Venstre, og Randers Amts 1. Valgkreds repræsenteres nu af en Venstremand. Valgstedet er, snurrikt nok, fremdeles Mariager, uagtet den ikke ligger midt i Kredsen. Der var en Tid, navnlig i Firsernes Kampaar, da de politiske Bølger ogsaa paa disse Egne var i stærk Bevægelse, men nu er man lidt efter lidt saa omtrentlig faldet til Ro, og det politiske Moment spiller ikke mere nogen fremtrædende Rolle, heller ikke i det kommunale Liv.

Kredsens Folketingsmand er Gaardejer Moestrup fra Mellerup pr. Randers, f. 1854, Sogneraadformand i 12 Aar, Medlem af Randers Amtsråd, Rigsdagsmand siden 1895, arbejdede sammen med Kaptejn Bluhme, Eshjergkredsen, for Hobro Havnebane, der vedtoges 1898. En stille og grundig Natur, der nøje søger at sætte sig ind i de forskellige Forhold.

Kun en enkelt Gren af Politiken mærker man en Del til i Byen og dens Omegn, nemlig Toldspørgsmaalet, og Protektionisterne have her slaaet betydelige Slag, navnlig ved Hjælp af Kredsens Landstingsmand, Proprietær la Cour, Trinderup, og Proprietær J. C. Døcker, Rørbækhovgaard. Sidstnævnte har faaet Sæde i den for kort Tid siden udnævnte Toldkommission. Et Par Ord om Kampens Førere paa begge Sider.

H. C. la Cour er født 1842; 1858 Landvæsenselev, tog 1862 Eksamen fra Landbohøjskolen, var til 1864 Forvalter hos den bekendte Opdrætter Kammerraad Andersen, Gunderslevholm; deltog i Kri-gen; var en af de to Landbrugskandidater, Landhusholdningsselskabet benyttede til at indlede Kvægtrafikken paa

Landstingsmand la Cour.

England, flyttede 1873 til Trinderup ved Hobro. Medstifter af Hobro og Omegns Landboforening. H. C. la Cour er R. af D. og blev 1898 Landstingsmand.

Proprietær Døcker, er født 1860 og kom 1886 til Rørbækhovgaard. En Mand med alsidige Interesser og en dygtig Landmand, der gør et stort Arbejde i Toldsagen.

Som Frihandelens Repræsentant staar den kendte Opdrætter, Forpagter J. Nielsen, Hannerup ved Hobro; født 1865; lærte Landvæsen paa Næsborg ved Løgstør; efter at have besøgt Højskoler og Dalum Landbrugsskole overtog han 1892 Hannerup i Forpagtning af sin Fader; har Avlscentrum for jysk Kvæg.

— De kommunale Forhold er, som alt berørt, meget rolige, og de syv Repræsentanter i Byraadet — enkelte omtaler jeg senere — give et særdeles godt Billede af Befolkningens forskellige Lag. Byens Borgmester er en yderst elskværdig Embedsmand, der langt foretrækker Fred og Ro for kommunal Kamp.

Borgmester Thrige er født 1856 i Haderslev og er en Søn af den bekendte Professor Thrige. Student 1873 fra Haderslev Læreres Skole i Kbhvn. Kand. 1878. Efter at have virket ved Amager Birk og i Nykøbing S., var han fra 1881—84 i Justitsministeriet og derefter i Kultusministeriet, hvor han blev Fuldmægtig 1894. Thrige vil af mange juridiske Studerende være kendt som en dygtig Manuduktør. I 1896 udnævntes han til Borgmester og Byfoged i Hobro, samt Herredsfoged i Rindsgislum Herreder.

Borgmester Thrige.

Forpagter Nielsen.

Presseforholdene i Hobro har i 1898 undergaaet en Forandring, idet det over 40 Aar gamle Højreblad »Hobro Avis« paa Grund af Tidernes forandrede og for et Højreblad uheldige Forhold, ophørte at udkomme. Trykkeriet solgtes til Redaktør Aubeck, der nu udgiver Bladet under samme Navn, men som Venstreblad. Desuden har Bladet Filialer i Mariager og Hadsund.

Fr. Aubeck er født 64 i Sønderjylland — og udvistes samme Aar! Etablerede sig 88 som Urtekræmmer i Kbhvn. Deltog ivrigt i »Frejrkampagnen«; Medstifter af Detailhandlerbanken i Kbhvn.; faldt 96 som Kandidat til Borgerrepræsentationen. Startede Dagbladet »Tiden«, redigerede det fra Midten af 97 til dets Ophør Februar 98. Var Medarbejder ved »Aftenbladet« og købte 1898 »Hobro Avis«. En energisk og personlig elskværdig Natur, der imidlertid qua Bladmand elsker Kampens hedeste Hede.

Redaktør Fr. Aubeck.

Da Højrebladet ophørte, sendtes Aalborgbladet »Nordjylland« til Hobro, og som Lokalredaktør fungerer G. Brockdorff; f. 1860 i Kbhvn. Stud. fra Nykøbing F. 1880, Eksam. jur. 1886. Var Medarbejder ved det da eksisterende »Avisen«, redigerede fra 1890—93 »Nyborg Avis«, fra 1893—97 »Hobro Avis«. Godmodig og afholdt Pressemand, hvis Evner synes at have peget videre ud. Men Enden er jo ikke endnu!

Redaktør G. Brockdorff.

Det moderate Venstre repræsenteres af »Hobro Dagblad« (»Randers Dagblad«). Lokalredaktøren K. J. Kristensen, har ved sin rolige Fremfærd vundet megen Sympati. Født 1867; var, efter endt Eksamen, Huslærer hos den kendte Kvindvigiandske Præst Konradsen i Hvirring ved Horsens; senere Lærer paa Jens Becks Højskole i Mellerup. Overtog 1889 Pladsen som stedlig Redaktør af »Hobro Dagbl.«. Har udgivet nogle jyske Bøger i Dialekt, der gjorde megen Lykke; første Samling af »Sownraadsforhandling« opnaede endog 3. Oplag.

— Socialdemokratiet har ikke haft megen Fremgang i Hobro, og den socialdemokratiske Presse hentes fra Aarhus over Randers, et Forhold, der næppe foreløbig ændres.

Redaktør Kristensen.

Kirken.

IV

Kirke og Skole. Læger og Sagførere.

Omtrent midt i Byen — som paa en Græstue — ligger Kirken, bygget 1872 i gotisk Stil efter Arkitekt Bindesbølls Tegning. Omkring Kirken findes enkelte Grave, men selve Kirkegaarden ligger Syd for Byen, tæt ved den Vej, der fører ud til Kommunens Skov. Om de kirkelige Forhold er der saare lidt at sige; Statskirken er her ene-raadende. Byens Præst er Pastor Ove Gottlieb, f. 1854 i Roskilde, Kand. 1877, Kateket i Køge 1878—84, Sognepræst for Hammelev og Enslev ved Grenaa 1884—93 og derpaa Sognepræst i Hobro og Skjellerup. Erklærer selv at staa udenfor

de forskellige kirkelige »Partier«; anses almindelig for en samvittighedsfuld og dygtig Prædikant.

Skolevæsenet staar paa et særdeles veludviklet Trin, vistnok videre fremme end i mange andre Byer. I Begyndelsen af Firserne traadte fem af Byens ledende Mænd sammen og lod ved fælles Bidrag Byens Realskole opføre. Denne ledes af den elskværdige og i vide Kredse kendte Professor Sørensen. Kommuneskolen har sin Plads i en af de praktisk indrettede, røde Bygninger, vi alle kende, og i Spidsen for den staar den gamle Hr. Thorbjørnsen, en veltjent Skolemand, der gen-

Pastor Gottlieb.

nem mange Aar med Dygtighed har varetaget sin anstrængende Gerning.

Hobro føler en vis Stolthed ved at vide, at den paa et enkelt Punkt har været Foregangsby, idet »Borgerskoleeksamenen« her er indført og har givet gode Resultater.

— — —

Da Journalisterne i Fjor efter Indbydelse af Hobro- og Mariager Turistforeninger besøgte Egnen, lagde vistnok alle Mærke til Byens gamle Distriktslæge, Magnus, der, trods sine 75, med ungdommelig Iver deltog i al Lystigheden, drak sit Glas, røg sin Cigar og svang sin Dame. Jeg kan af personlig Erfaring attestere, at den gamle Doktor saa vidt mulig altid er med, hvor der er gemytligt, og skulde det hænde, at Praksis om Natten kalder ham ud paa Landet, tager han det med, uden at det afficerer ham. M. er født 1824 i Slagelse, Søn af Bogtrykker, Redaktør Peter M., Stifteren af »Vestsjællands Avis« (den nuværende »Sorø Amtstidende«). Student 1844, konst. Underlæge i Krigen 48—50, Kand. 53 og Koleraslæge i Kbhvn. s. A. Praktiseret i Hobro fra 1854, Distriktslæge 1871 og Formand for den af ham selv i 1882 stiftede Distriktslægeforening; var i 25 Aar Formand for Vaabenbrødreafdelingen i Hobro, var fremdeles Formand for den konservative Klub, er Formand for Bankens Repræsentantskab o. m. a. Magnus har arbejdet ihærdigt for det i 1881 af Aalborg, Viborg og Randers Amter samt Hobro By oprettede Sygehus (30 Senge), ved hvilket han er Læge.

Distriktslæge Magnus.

Naar en Gang den ungdommelige Magnus er bleven træt af Dage, bliver hans Arvtager som Distriktslæge rimeligvis den anden af Byens Medicinmænd — den tredie er en ung Læge, N. C. Ramm, der for et Par Aar siden har nedsat sig — Dr. med. Chr. Kragelund. Født 1856 i Flensborg, Student 1873, Kand. 1880, praktiseret i Frederikshavn, kom derfra til Aalborg og i 1890 til Hobro. Har studeret en Del i Udlandet, særlig Berlin (Kvindesygdomme); K. tog navnlig i de politiske Kampaar meget stærk Del i det politiske Liv og stiftede bl. a. den kons. Klub i Frhvn. Af Kolleger værdsat som en meget dygtig Læge; en

Dr. med. Kragelund.

intelligent og vittig Mand, for hvem Satiren falder naturlig, men desuagtet — hvilket som bekendt ikke altid er Tilfældet — et varmhjærtet Naturel. Kragelund er afholdt som Læge, og jeg har endog hørt somme fortælle, at Doktors fornuftige Visit ofte virkede mere stimulerende paa Patienten end mange af Urter pressede Draaber!

— Hvad Byens Sagførere angaar, deltaget nu kun en enkelt, Mørck, som jeg senere skal omtale, i det offentlige Liv, idet Sagfører Andersen ikke mere er Byraadsmedlem. Den særdeles elskværdige, stærkt konservative Mand beklæder dog endnu nogle kommunale Hverv, er f. Eks. Medlem af Skolekommissionen. Af andre, grundmurede Sagførerforretninger nævner jeg Sagfører Steenbergs.

V

Næringsliv.

Handel. Industri. „Fortuna“. Banker. Haandværk.

I mine foregaaende Ord om Hobro som Helhed har jeg allerede skitseret dens Næringsliv. Derfor her kun nogle Portrætter blandt de mange.

Navnet Bie er nøje knyttet til Byen, og som Slægtens Ældste heroppe sidder den gamle Justitsraad Bie, som er født 1821 i Udbyneder Præstegaard, der ialt var vel-signet med 12 Præstebørn. I 1835 kom Bie til Hobro i Handelslære hos den tidligere nævnte Konsul Sørensen, 1846 etablerede han sig efter i nogle Aar at have deltaget i Forretningen sammen med sine to Brødre. I 1841 var Bryggeriet blevet anlagt — det første i Hobro — og til 1879 dreves det udelukkende som Hvidtølsbryggeri, derefter blev det udvidet til ogsaa at omfatte Bayersk Øl-Bryg-

Justitsraad H. J. Bie.

geriet, og det drives nu af ham i Forening med to af hans Sønner.

Den ene af disse, Brygmester, cand. polyt. J. A. Bie, er født 1861 og er indenfor Fiskeri-interesserede Kredse skattet for sin Virksomhed til Fiskeavlens Udvikling. B. er endvidere den stedlige — og meget aktive — Turistforenings energiske Formand.

Men tilbage til den gamle Justitsraad; i 32 Aar var han uafbrudt Medlem af Byraadet, er nu Formand for Handelsforeningen, Sparekassens Bestyrelse, og beklæder desuden en hel Del andre Tillidshverv. Bie er Typen paa en af de gode gamle Dages store Købmænd, en af dem, der, som han, begyndte med en Bagatel, og som nu kunde hvile — hvis de vilde. Men Bie vil ikke: »Hvis jeg nu trak mig tilbage, vilde jeg betragte det, som at slaa mig selv ihjel!« Ved Siden af Bryggerivirksomheden drives Købmandsforretning. Af noget yngre, lignende Forretninger nævner jeg en bloc Kbmnd. N. P. Rasmussens, Brødrene Genefkes store Købmandshandel og Manufakturforretning, ledet af de to energiske og fremadstræbende Mænd, der forøvrigt ere Medejere af »Central-Hotellet«, og endelig en forholdsvis ny Købmandshandel, der kun er en halv Snes Aar gammel. Kbmnd. Chr. Jensen's, der 1889 havde en aarlig Omsætning af ca. 50,000 og nu omsætter for ca. 200,000 Kr. I en gammel Købmandsgaard residerer den svensk-norske Konsul, Hr. P. Chr. Larsen, der ligeledes har en betydelig Forretning.

Konsul Chr. Larsen.

Der er adskillige andre af Handelens Mænd, som mulig ogsaa burde fremdrages, men Pladsen er knap, og Industrien spiller ligeledes en stor Rolle i Hobro By.

Omtrent for Enden af Hovedgaden, tæt ved Markedspladsen, bo'r i et stort, toetages Hus Kaptajn F. Lohff. Enhver i By og Omegn kender og agter Lohff, der, født 1845, i 1883 kom til Hobro efter i 17 Aar at have været aktiv Militær. Lohff stod endnu tre Aar i Tjenesten udenfor Nummer og tog saa sin Afsked. Anlæggelsen af Cementfabriken »Dania« skyldes væsenligst L., og i nogle Aar var han dens Direktør. 1870 var L. bleven gift med en Datter af daværende Landstingsmand Brasch, Hobro.

en Mand, der gjorde meget for sin By, og var da selvskreven til at overtage dennes Spritfabrik, som senere nedlagdes. Vandværkets Anlæg skyldes først og fremmest L., der i 1885 valgtes til Byraadet (hvori han endnu har Sæde) af Højre- og Venstrestemmer i Forening; men Vandværket er ikke det eneste Punkt, paa hvilket hans Interesser for Byen og dens Fremkomst har givet sig Udslag. L. er Medlem af Skolekommissionen, Formand for Aktieselskabet »Skovpavillon«, og var Formand for den stedlige Turistforening, da denne startedes. Nu driver Kaptajnen en stor, industriel Virksomhed som Ejer af det Teglværk, der ses paa Fjordens sydlige Side kort udenfor Byen. L. er Formand for Teglværksejerforeningen i Jylland. 1898 paatog han sig Hvervet som Højres Kandidat imod Moestrup, men faldt efter en dygtig ført Kampagne, hvori han vandt sig adskillige Venner, ogsaa blandt politiske Modstandere, ved sit retfærdige og noble Livssyn. Kaptajn L. er R. af D.

Kaptajn F. Lohff.

Lad mig med det samme omtale en anden af Byens store Industrigrene: Brændevinsbrænderiet. For Enden af Banestien, paa venstre Side, ranker »Fortuna«s Skorsten sig højt op i Luften, og paa lang Afstand høres den mægtige Dampmaskines hurtige Aandedræt. »Fortuna« skal være Danmarks største Spritfabrik, og dens Navn og dens Ry er ved »Hobro Akvavit« baaret langt ud over Danmarks Grænser. Den staar, som bekendt, i Forbindelse med Fabriken i København og forøger stadig sin enorme Produktion, ledet af Selskabets stedlige Bestyrer, Hr. P. Thomsen, der dygtigt og samvittighedsfuldt varetager Arbejdet ved Fabriken i Hobro.

De fleste Apoteker rundt om i Landet indskrænke sig til at ekspedere Medicin, men Apotheket her driver tillige en Art Industri, nemlig Fabrikationen af Kontor- og Dokumentblæk, ligesom en, af Apotheker, Justitsraad Hansen komponeret, selvblankende Lædersvæerte, forsendes over hele Landet — ja, endog helt til Vestindien. Jeg maa standse et Øjeblik ved Apotheker H., som er en Mand, der har gjort meget for Hobro og taget stærk Del i dens offentlige Liv. Han er født 1841 i Frederiks-

havn, var en kort Tid til Søs, men blev derpaa efter Faderens Ønske Pharmaceut. Kand. 64, købte Hobro Apothek 66. Hansen har gennem adskillige Aar som ledende Højremand taget virksom Del i det politiske Liv, var i c. 15 Aar Formand for Højreforeningen i Randers Amts 1. Valgkreds og har beklædt en stor Del Tillidshværv. Medlem af Sparekassens Bestyrelse, Kirkeværges m. m. Justitsraaden, der forøvrigt ogsaa er R. af D., har ved en betydelig Gave oprettet et Alderdomshjem i Byen. En Mand, der i Parantes bemærket, nærer betydelige ærkæologiske Interesser, og som Byen paa mangfoldig Vis er Tak skyldig. Hans Fejl har mulig været den at være *for* konservativ; men han har sikkert handlet efter bedste Overbevisning.

Justitsraad, Apoteker
Hansen.

I Aar er det af Jærnstøber Chr. Jørgensen hidtil ejede Jærnstøberi overgaaet til et Aktieselskab; det er en særdeles omfattende Virksomhed, der nu tænkes yderligere udvidet. Chr. J., der vedbliver at være Leder, er født 1859, overtog 1884 Støberiet efter Faderen, valgtes 1894 til Byraadsmedlem og er en solid og dygtig Forretningsmand.

Nede ved Havnevejen — der, hvor Havnebanens Damphest snart skal til at puste og stønne — ligger Hobro's tekniske Skole, én af de første, der blev oprettet her i Danmark, ligesom den tidlig fik sin egen Bygning. Denne indviedes 1847.

I denne Forbindelse nævner jeg Byraadsmedlem, Mekanikus Jørgensen, der i 24 Aar har siddet i Skolens Styrelse, og som paa forskellig Vis nyder sine Medborgeres Tillid.

Jærnstøber Jørgensen.

Byen har en Tobaksfabrik, et stort Dampbageri (Bager Hansen), i Hostruphuse findes en Klædefabrik og et Mejeri, og udenfor Hobro, ved Fjordens sydlige Bred, ligger endnu en industriel Virksomhed, der hidtil har været ejet af en Søn af den førnævnte Konsul Sørensen, men som nu er gaaet over til et Aktieselskab, nemlig Gødningsfabri-

ken »Blaakilde Mølle«. Forunderligt nok laa denne Fabrik, hvis Produktion nu skal udvides, indtil for godt et Aarstid siden udenfor Byens Sundhedsvedtægts Omraade, noget, der nu er ændret, og som overfor en saadan — just ikke vellugtende — Industri kan have sin Betydning.

— — —

Haandværket i Hobro arbejder gennemgaaende i det Smaa. Blandt dets Mænd kendes navnlig Malermester P. A. Mollerup, der er født i Hobro 1836; blev Mester 1862, Formand for Centralforeningen af Malermestre i Jylland og Haandværksvendenes Rejse- og Sygeförening, samt Borgerforeningen. M. er tillige Forligsmægler.

Malermester Mollerup.

Foruden den Tømmer- og Trælaf-
forretning, de forskellige Købmænd drive,
findes to store Tømmerforretninger,
der henholdsvis ejes af d'Hrr. Chr.
Smith og G. Brabrand.

— — Banken for Hobro og Omegn
oprettedes i Slutningen af 1892 og har
en Aktiekapital paa 120,000 Kr. Reserve-
og Forstærkningsfonden er 25,000 Kr.
Det er alligevel nogle Penge, der Aar
og Dag igennem passere Byens Bank —
Omsætningen i Aar anslog saaledes en
af Direktørerne overfor mig til ca. 8 Mill. Kr. Der arbejdes med
en Kapital af ca. 1,400,000 Kr.

I Banken er der sket en Ændring indenfor Direktionen, idet
en af Direktørerne, Koppel, i Efteraaret har nedlagt sit Mandat,
Hr. Koppel, der er en ældre Mand, deltog i sin Tid meget i
Byens kommunale Leben und Treiben. Nu vil han rimeligvis
hvile efter lang Tids Arbejde. Tilbage i Direktionen er For-
manden, Sagfører V. Mørck, og Købmand Th. Lehrmann, me-
dens tidligere Bankbogholder Lund nu er valgt til Direktør
efter Koppel.

Mørck er født i Landskrona 1854, blev 1874 exam. jur. og
var derefter til 1893 Fuldmægtig paa Herredskontoret i Hobro,
da han som Medstifter af Banken blev Direktør. M. er siden
1894 Byraadsmedlem. Han er en saare behagelig Mand med et
udpræget roligt, lidt sarkastisk Væsen, og hans politiske Tros-
bekendelse siges at gaa i Venstreretning.

Th. Lehrmann, der har overdraget sin betydelige Købmandsforretning til en anden, har — sammen med Kbmd. Chr. Jensen — lagt sig efter en omfattende Kulimport og tilhører uden Tvivl Fremtidens Hobro. Energisk og foretagsom; Formand i Fjorddampbaadsselskabet.

Byens andet Pengeinstitut, Sparekassen for H. og O., er oprettet 1851 og har en efter Hobros Størrelse meget betydelig Omsætning. Som nævnt, har den sin egen Bygning paa Torvet, og Justitsraad Bie er Formand. Hobro har desuden en Landbosparekasse, der er stærkt søgt af Omegnens Beboere.

Bankdirektør,
Sagfører Mørck.

VI.

Jærnbane-, Post- og Toldvæsen.

Om disse Grene af Embedsstanden kun et Par Linier.

Stationsforst. B.-Petersen.

Stationsforstander Bræckling-Petersen, der er f. 53, Stud. 72, og som kom til Hobro 89, er en ualmindelig flink og omgængelig Embedsmand, hvilket sikkert mange Rejsende vil erkende. Medens jeg endnu er paa Statsbanernes Terræn, vilde jeg begaa en Uretfærdighed ved

ikke at oplyse de Besøgende om, at Stockmanns — Jærnbane-restaurationens — Smørrebrød endog er saa berømt, at de Rejsende vente med deres Frokost, til de passere Hobro. Det er altid rart at vide, hvor Maden er god!

I Skibsgade — en Sidegade fra Hovedgaden til Havnen — residerer Postvæsenet. Den hidtidige Postmester P. C. Larsen, f. 1824, der siden 1862 har staaet for det stedlige Postvæsen, trækker sig nu tilbage. L. er R. af D. Det paastaas, at Hobro er kendt for sin Orden i Postsager — og det har den gamle Chef sik-

Postmester Larsen.

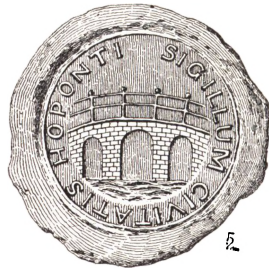
Toldforvalter Nielsen.

Fordel for den driftige lille By.

kert haft den første Ære for at have indført.

Kommer man helt ned til Havnen, fanger Øjet straks den hvide Toldbygning.

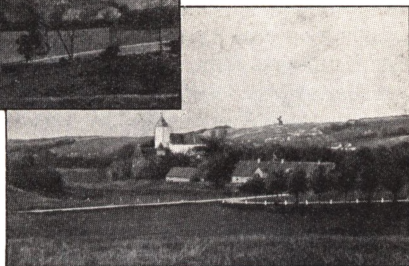
Stillingen som Toldforvalter her er ingen Sinecurepost, og nu bliver Arbejdet rimeligvis betydelig forøget ved Havnebanen og Fjordens Uddybning. Den støt arbejdende Toldforvalter Nielsen vil uden Tvivl glæde sig over enhver Stigning i Arbejdet, der bliver til

Hobro Segl.

Udsigter over
Mariager.

Mariager.

Det er med en egen Følelse af Hygge, jeg sætter mig til at skrive om Mariager.

Jeg er kommen til Byen, naar den har ligget indrammet af lysgrønne Skove, medens Fjordens smaa Bølgetoppe smilede i Sommerens Sol; og jeg er kommen til den lille Stad, naar Sneen har iklædt den det hvide Nonneslør, medens Fjordens Is gik fra Bred til Bred — altid var Mariager smuk, venlig og fredelig.

Den er for mig som en gammel, adelsbaaren Dame, der mindes den Tid, da høje Herrer bejlede til hendes Gunst, som en adelsbaaren Fru, hvis Haar er bleven hvidt af mange Aars Ælde.

Nu dufter der af Gyldenlak og Levkøj bag det smaatavlede Vindu — og skulde jeg henlægge en hyggelig Scene med dampende Thekedel og knitrende Ovnild til en eller anden bestemt Plet, vilde Mariager først falde mig i Tanke, denne By, hvor Folk næsten endnu burde vandre rundt i Dragter fra vore Forfædres Tid.

Mariager er den gamle By, Mindernes By, der endnu en Stund vil drømme stolte Drømme om sin stolte Fortid.

* * *

— — De gode Munke vidste, hvad de gjorde; det var ikke de smukke Omgivelser, der efterhaanden voksede op om Klostrene, men det var Klostrene, der klogelig anbragtes paa de Steder, hvor Freden og Idyllen var givne fra Naturens Haand. Og det taler til Gunst for de kutteklædte Mænds Smag, at de lagde det yngste af Birgittinernes Klostre her. Mulig har Mariager som By — men under et andet Navn — eksisteret, før Munkenes Øjne faldt paa den, men sin egentlige Tilblivelse og historiske Betydning har den hentet fra Kirken og det mægtige Kloster, under hvis Beskyttelse Byens Borgere gennem lange Tider stod; til Gengæld maatte de gøre Hoveriarbejde for Klostreet. Først den 23. Maj 1592 fik Mariager Køb-

Mariager Kloster og Kirke.

stadrettigheder, uagtet den længe forud var regnet lig med en Købstad.

Man er ikke klar over, fra hvilket Tidspunkt Klostreet skriver sig, men det antages, det allerede har eksisteret i 1410; sikkert vides kun, at Christian den I. i 1468 anmodede Paven om Penge til Klostreet. Senere hen var slige Anmodninger overflødige, thi Birgittinernes yngste Barn blev overøst med rige Gaver. Hvem der har stiftet Klostreet, véd vi lige saa lidt — antagelig Adelsmænd paa Dronning Margrethes Tid, der har nedlagt deres Penge for Jomfru Maria's og den hellige Birgittas Altre. Men ligemeget om det er den hellige Jomfru eller muligens en meget verdslig Jomfru, Klostreet skylder sit Navn — stort og indflydelsesrigt har det været, Konger og Riddere valfartede

dertil, mægtige Prælater udgik derfra, og mangt og meget kunde fortælles om Munkes og Nonners Liv og Samliv indenfor dets tykke Mure.

Tiderne gik, og Tiderne ændredes. Luthers Lære fulgte efter Pavens, og det stolte Klosters stærke Mure forfaldt. Aar efter Aar svandt Bygningen ind, i Begyndelsen af Aarhundredet fjernedes Fløjen, der havde Forbindelse med Kirken, og det var paa høje Tid, hvis noget overhovedet skulde reddes, da Regeringen traadte til og restaurerede Klostret — de faa Rester — i 1891. Gennem lange Tider havde Ruinen da været en privat Ejendom; Klostret var blevet nedlagt 1587 og var ved Reformationen inddraget under Kronen.

— — —
Jeg har været oppe hos Mariager Borgmester, By- og Herredsfoged G. Hansen, der med Familie bebor det øverste Stokværk i Klosterbygningen, og ad de Egetræs Munketrin er jeg naaet ned i de store Hvælvinger, hvor Kontorerne ligge. Her lader altsaa nu Rettens moderne Haandhævere deres Stemmer høre, her, hvor Buer og Vægge fordom gav Genlyd af Munkes og Nonners Vigilier og Messer.

Herredsfoged G. Hansen.

Borgmesteren og jeg sidde sammen i hans højloftede Kontor; gennem Ruderne ser jeg ud i hans smukke Have, bag hvilken Avlsgaarden »Mariager Klostergaard« ligger — og jeg kommer til at tænke paa første Gang, jeg traf sammen med den i Ordets bogstavelige Forstand høje Mand. Det var en Aftenstund, da der skulde være et Møde i Mariager. Inde paa »Jensens Hotel« var der fuldt i det forreste Værelse, rundt om ved Bordene sad man i gemytlig Samtale, Købmand og Haandværker, Landmand og Fisker, — —.

»Der ventes vel paa Borgmesteren for at kunne begynde?« spurgte jeg.

»Borgmesteren — han sidder dér!«

Midt mellem sine Bysbørn sad han, paa Hat og Haandslag med hver ny, der kom, ligefrem og elskværdig. Og dog »den øverste Myndighed«, for hvem alle havde Respekt. Borgmester Hansen var længst populær indenfor sit eget Omraade — ved Journa-

listbesøget i Sommer blev han det over hele Landet. H. er Sønderjyde, f. i Flensborg i 1847 og Søn af senere Assistents-husforvalter H. i Kbhvn. Fik Embedseksamen 1873, var i 20 Aar Fuldm. paa Byfogedkontoret i Præstø og kom 1894 til Mariager — som sikkert nødtigt vil af med ham.

Der arbejdes meget i disse Kontorer, disse gamle Klosterhvælvinger, vist adskilligt mere end i det 15 Aarhundrede — —. Gennem et sidste Kontor og en mægtig Forstue kommer jeg atter ud i det Fri.

Ligeoverfor mig, faa Skridt fra det ærværdige Kloster, ligger Kirken, hvid og høj, som lysende sin Fred over den lille gamle By. Men Kirken er ogsaa kun Rester af fordums Herlighed — og desuagtet et imponerende Minde om den Gang, den var en af Landets største. Kun en Trediedel af den er tilbage, ombygget, restaureret, delvis ødelagt, som Tidernes Omskiftelser har dannet den — og dog en Korskirke, der maaler sine 60 Alen i Længden, 28 i Bredden og 27 til Loftshvælvingen! I store, stærke Striber falder Sollyset ind gennem de høje, spidsbuede Vinduer, strejfer de slanke Piller og breder sig tilsidst ud over Stolene og Gulvet; der er en egen Højtidsstemning i dette store Rum, hvor Gravstene over den katolske Biskop Styge Krumpen, Rigets Marsk Otto Krumpen og Familien Lykke, Indskrifter paa Piller, og Tavler paa Væggene bære Bud om svundne Tidens døde Mænd. Jeg gaar forbi Alteret med den firehundredaarige, udskaarne Tavle, forestillende den hellige Nadvere. Bag Alteret finder jeg adskillige Minder opbevarede, som jeg kunde ønske andre Steder, udskaarne Kristusfigurer, Krucifikser o. l. Det er et lille historisk Pulterkammer, men mulig har det kun Interesse for de Faa, der endnu, naar de betræde Jomfru Mariæ Kirke, føler Pustet fra den Tid, da der under Hvælvingerne tonede et stadigt Ave Maria.

— — —

Følg med lidt ned gennem de gamle Gader.

Jeg véd vel, at meget ikke er forholdsvis gammelt; men trods Nybygninger, trods Sparekasse og Bank, Borger- og Kommuneskole er det hyggelige, gammeldags der endnu. Det er langt sværere at fjerne — heldigvis — end Græsset mellem Gadernes toppede Sten.

Nu nævnede jeg netop Banken — den er til Huse i en gam-

mel Bygning — og dog er den ung, født i 1897, da man indsaa, at Mariager godt kunde bære sin egen Bank. I Aar antages det, at Omsætningen bliver en Million, godt og vel, og jeg tror, at Bankdirektør N. W. Jensen har Ret, naar han imødeser næste Aar med Fortrøstning om betydelig Fremgang. Forøvrigt er J. ogsaa Direktør for Købstædernes alm. Brandforsikring, exam. jur.; f. 1856. Han er baade kendt og afholdt paa Egnen, ikke mindst fra sin tidligere Virksomhed som Fuldmægtig paa Hobro Herredskontor.

Bankdirektør Jensen.

Sparekassen, hvis øverste Leder er Partikulier Jacobsen, er derimod en temmelig gammel og rodfæstet Institution; den er startet for ca. 40 Aar siden og har henimod $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. i Indskud. Og saa har Mariager endda en Landbosparekasse — 4—5 Aar gl. — der gør gode Affærer.

Man bruger virkelig her sine Pengeinstituter; der er Penge mellem Folk — ikke store Summer, men jævnt er Goderne fordelte, og Byen anvender f. Eks. kun ca. 1000 Kr. til Fattigudgifter. Desto mere anvendes til Skolerne; der var endog et Byraadsmedlem, som fortalte mig, at henimod Halvdelen af Byens Udgifter gaar til Skolevæsnet. Jeg var lige ved at sige: »Ja, hvad i Alverden skulde De ellers bruge Pengene til —«, men greb mig i det, thi det praktiske Nutidsliv stiller selvfølgelig ogsaa paa mangfoldige andre Omraader sine Krav til Byens Kasse. Mariagers Skoleforhold er imidlertid godt ordnede, og Borgerskolens Forstander, Hr. Jacobsen, skal efter Sigende være en Mand paa rette Plads, med Interesse for sin Virken.

— — —
Ja, undskyld mig — men jeg har saa ringe Lyst til at gaa i Detailler; ikke fordi de Mænd, som her leve Livet, ikke har Krav paa Opmærksomhed — vist har de saa. Men set i det store, sét med de rette Øjne samler alt sig, tror jeg, om Mariager selv; jeg maa gaa forbi saa mange Hjem, hvor jeg egentlig havde Lyst til at aflægge Besøg — kun falde ind hist og her.

Ved Omdrejningen ned mod Torvet ligger Apoteket med sin velholdte Have og det høje Staaltraadsgitter om den. Apoteker Christens er en ung Mand, f. 1866. I 1891 købte han Apoteket

Apoteker Christens.

her, og i de faa Aar siden da har han vist sig som en god Mariager-Borger. Han er — uden »Forklejnelse« af Formanden, Borgmester Hansen — Sjælen i den stedlige Turistforening, og hans Virksomhed her tyder paa, at hans Kærlighed til Byen er lige saa ægte og uforfalsket, som den Medicin, han sælger.

»Byraadsemne?»

»Maa jeg blot være fri —!»

Men han bliver det nok alligevel. »Medlem« mener jeg.

Og længere nede ad Gaden, der skraaner stærkt, næsten stejlt, ligger Præsteboligen.

Her sidder nu tilfældigvis en Præst, der levende interesserer sig for Mariagers Fortid — jeg har tidligere berørt det — han véd meget mere om de forbigangne Dage heroppe end jeg, og jeg takker ham for den Viden, han har ladet blive mig til Del.

Pastor Chr. Schrøder var tidligere en anerkendt Skolemand og er som Præst nu en djærv og ejendommelig Prædikant, der »efter Forholdenes Natur« nærmest virker i vækkende Retning. S. er f. 1854 og nedstammer fra en ældgammel Præsteslægt, tog 74 Lærereksamen fra Jonstrup, var Lærer i Roskilde og i Hovedstaden. blev Kand. 86 og var derpaa Kateket og Førstelærer i Fredericia. Her ordnede S. forøvrigt en af de første og vel ordnede Besisninger for fattige Skolebørn og 5. Juli 89 foranstaltede han en patriotisk Børnefest for henved 10,000 Skolebørn fra Fyen og det sydlige Jylland. Ja, Pastor Schrøder har i saa Henseende mere paa Samvittigheden. Ved Majestæternes Guldbryllup overrakte han Guldkransen fra 80,000 Skolebørn. Tallet imponerede endog Czaren, Alexander III., der tilfældig var til Stede. Pastoren viste mig sin *Brevveksling* i Anledning af Indsamlingen til Gaven — og den imponerede mig.

Præstegaarden har forøvrigt en Façade paa henved 100 Alen, og indtil 1865 var den Herredsfogedbolig. Under Hovedbygningen ligger en Række murede Hvelvinger, og bag ved den findes en overordent-

Pastor Chr. Schrøder.

lig smuk Have — Haver er der mange af i Mariager, men denne er sjælden. Havens øverste Terrasse krones af en Pavillon, der sés viden om fra Sejladsen paa Fjorden og fra den modsatte Fjordbred.

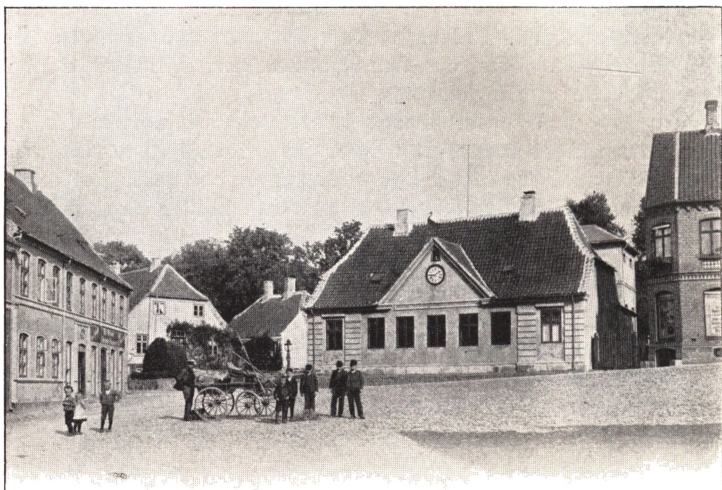
Jeg blev maaske lidt længe i Præstegaarden, men der er kun kort til det næste Hus, hvor jeg vil se ind, nemlig hos gamle Distriktslæge Liebe. Desværre lægger hans Tunghørighed ham mangan Hindring i Vejen, men endnu holder han ud med Patienterne og de med ham — han har jo kendt dem alle og de ham gennem lange Tider. Højre — det lyder næsten underligt at tale om Politik i denne By, jeg har ogsaa afgjort det Emne foran — skylder den gamle Liebe megen Tak. Han er en ærlig og trofast Mand, der saa længe, han kunde, ikke har undladt offentlig at bryde Lansen for det, han troede det rigtige. Foran mig ligge en hel Mængde Data fra Distriktslægens lange og virksomme Liv; der ligger ogsaa et Brev, som han paa min Anmodning sendte mig — det slutter med: »Ovenstaaende Optegnelser maa De saa inderlig gerne ignorere —«. Nej, de ignoreres ikke, for enhver vil kunne fatte, at den elskværdige Dr. Liebe har haft alle mulige Tillidshverv, og at han paa mangan Vis er bleven hædret. Nu, da han er 71 Aar, kan han se tilbage paa et lykkeligt Liv i den lille By, hvor han slog sig ned og har virket i ca. 29 Aar. Men Data i Massevis har jeg ikke Plads til, ser jeg, og der er mange Mærkepæle, at de udelades, falder i Samklang med hans Udtalelser til mig, da jeg sad i hans venlige Stue.

Videre gaar jeg, forbi Kbmd. Harders Forretning, hvor der har været handlet i 56 Aar, og staar paa Torvet, dette morsomme lille Torv med det etetages Raadhus, paa hvis Façadegavl's Spids en Trane troner som Symbol paa Aarvaagenheden; og paa Façaden staar de vise Ord: »Var ej Lov i Lande, havde hver mest, som mest maatte gribe.« Her ligger ogsaa »Jensen's Hotel« med de gammeldags Stuer, i hvilke de nymodens Møbler næsten virke som Protest, Hotellet med den hyggelige Indkørsel, og saa selve Jensen, Byens Brandinspektør, der gaar rundt og plejer om sine Gæster.

Distriktslæge Liebe.

Torvet og Raadhuset.

Fra Hotellet ser jeg nedad mod Konsul Sorwads mangeaarige Købmandshandel, til hvilken der hører et Hvidtøls-Bryggeri; men den gamle Konsul, Typen paa Mariager-Borgeren er der ikke mere; da han døde, og det er ikke længe siden, tror jeg, hele Byen sørgede. Jeg kendte den gamle Konsul, og jeg forstaar Sorgen. Der er ikke faa af disse »overlevere« Forretninger i Mariager, men der er ogsaa ny — f. Eks. Fr. Johansens store Trælastforretning og Købmandshandel; den er virkelig, trods Byens Lidenhed, anlagt efter større Maalestok, og Johansen har gennem forholdsvis faa Aar ved Dygtighed og Paapasselighed arbejdet den frem til at være en af de mest betydende. Og det er vanskeligt at komme frem her, hvor Brugsforeninger lægge sig om Byen i godt og vel en Halvcirkel med en Mil som Radius.

Men — som jeg før sagde — trods alle »Nyheder« synger det gamle mig stadig i Ørene ved hvert Skridt, jeg gaar, jeg mindes de forskellige Mænd, der hele deres Liv har levet inden for denne lille By, hvis Porte — saavel fra den ene, som fra den anden Side — ere en Art løvsmykkede Æreporte, der byde den Fremmede et hjærteligt Velkommen.

Der er Hædersmanden, den gamle Prokurator Bræstrup, der kender Mariager saa godt, som sine egne Stuer, der er Kbmd. Enevoldsen, der er — ja, der er mange af disse Mennesker, som høre med til Mariagers faste Inventar, som have givet Byen dens særegne Kolorit, og det er for saa vidt glædeligt, at de ny, der komme til — f. Eks. Postmester Heide, Toldforvalter Petersen o. a. — stille og roligt føje sig ind under den hyggelige Ramme, der favner Mariager.

Her findes én Villa — altsaa en virkelig »Villa« — den bebos af Dyrslæge Chr. Lundquist, der nu er 54 Aar, hvad man forøvrigt ikke skulde tro.

Der er kønt, hernede i hans Have, hvor vi sidder sammen, medens vi taler om Mariager nu og Mariager i de ældste Dage, og vi sér ud over Fjorden, hvor Fjorddamperne lægge til og gaa. Paa den modsatte Bred ligger Teglværket Stinesminde, om hvilket en hel lille By har dannet sig, og Samkvemmet med »Moderlandet« sker ved en »Sejl-Færge«, der subventioneres af Mariager Kommune — ellers var den vist forlængst gaaet fallit; den er gammel, denne Færgefart, stammer endog fra Klostertiden, men den fungerer altsaa fremdeles, takket være den traditionelle Støtte.

Ude over Fjorden driver Fiskerbaade for sagte Vind indefter. Sejlene faa Farve af Solen, som sænker sig, og jeg drømmer mig et Øjeblik hen til Fiskerbyerne ved Sjællands Østkyst — ja, drømme, fjerne det dagligdags, det indbyder denne By til. Men Malerne har ogsaa fundet den, de kommer hertil, ligesom Turisterne — blot de maatte forstaa Mariagers selvbevidste Fortid, dens gamle Nutid, tolke og nyde denne ejendommelige lille By.

Dyrslægen har været længe i Fjordstaden, i 22 Aar, og kender den — har været Byraadsmedlem i 20 Aar, og meget andet — og da jeg takker ham for hans Gæstfrihed, er jeg midt inde i de Minder, der stadig omsvæve mig.

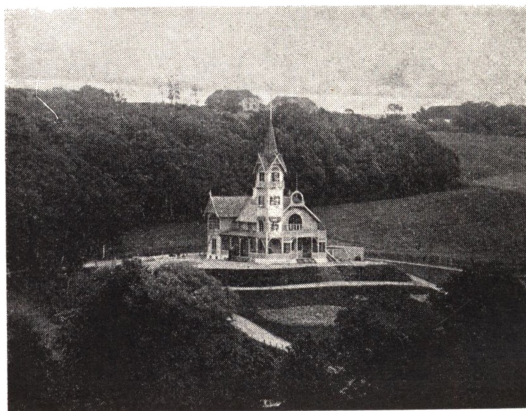
Jeg gaar ud til Mariagers Lystskov, »Munkkolm«, jeg vil ind mellem de slanke Træer, de lave Buske, hvor Maanen nu be-

Dyrslæge Lundquist.

gynder at lægge sit Æventyrspind over Grene og Stier, og laaner sit lysende Skær til Springvandets faldende Straaler.

Højt oppe i Anlæget ligger en Udsigtspavillon, men jeg gaar nedad, søger de ensomme Stier, og standser foran »den hellige Kilde«, den, hvorom det fortaltes, at naar man lyste ind under dens Stenlaag, saa' man Ordene »Hellig Kilde« skreven paa Vandets Overflade. Jeg stryger en Tændstik, og se — — der staar: »Lønborg«! Senere fik jeg den pudsige Forklaring. For en Del Aar tilbage skulde Kilden restaureres og Bogstaverne, der naturligvis vare malede omvendt i Laaget, skulde trækkes

Skovpavillonen.

op med ny Farve; det var en svensk Malersvend, der udførte Arbejdet, og han har da aabenbart fundet det mere formaalstjenligt at gøre Reklame for sig selv end for Helligheden, hvorfor han malede sit eget Navn i Laaget. Selvfølgelig opdagedes det først efter hans Bortrejse, men Bogstaverne lyse endnu paa Vandfladen til Skuffelse for dem, der vente et Bidrag til Aftenens Romantik.

Bag Anlæget rækker Kommunens nyopførte Skovpavillon sit slanke Spir højt op mod den dyblaa Himmel, hvor Stjernerne nu tændes; jeg gaar imidlertid videre, op ad Kastbjærgvejen, hvor den amtskommunale »Pleje- og Arbejdsanstalt« ligger, bærende den meget sigende Indskrift: »Hvad et Menneske saar.

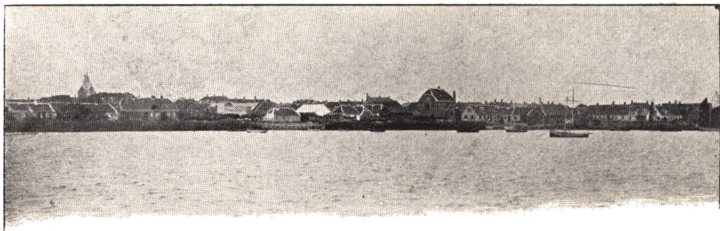
det skal han og høste.« Det er mulig meget sande Ord — her virke de lidt strængt midt i al denne Fred. I det Fjærne hvælver Hohøjs Top sig højt over Havet, og jeg véd, at man herfra sér viden om, vistnok 5 Mil til alle Sider.

Men dybt nede under mig ligger Mariager. Det er Sengetid, og jeg gaar hjemad mod Hotellet gennem »Maren Finds Dal«, hvor Lys og Skygge veksler i Natten, hvor Mosekonen brygger, og hvor Elverdansen synes at gaa saa let gennem Lunden — hvor er her koglende dejligt i denne Nat!

— — Byen sover. Maanen ser saa langeligt ud over alle de smaa Gader og Stræder, titter ind i de mange smaa Haver og gyder Sølv over Fjorden. Mariager sover sin stille Søvn, Mariager drømmer sin egen Drøm — og det vilde være Synd at vække den for tidligt.

Mariagers Segl.

Hadsund, sét fra Sydsiden af Fjorden.

VIII

Hadsund.

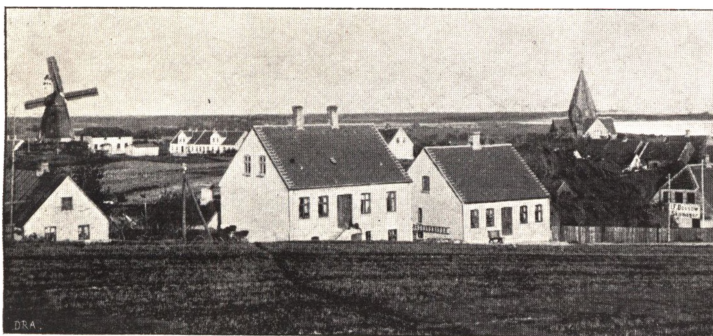
Vi har passeret Cementfabrikkerne, Tygeslund og de øvrige Mærkepunkter paa begge Sider af Fjordbredden, og den lille Dampner søger nu indad mod Land og lægger til ved Hadsund, hvis Huse tegner en lang Linie fra Vest til Øst.

I en gammel Geografi fra 1777 har jeg fundet Hadsund omtalt som et Ladested med et Toldkammer, og nu, 1899, har den fremdeles et Toldkammer og er endnu en Ladeplads. Et Sted angives Hadsund til i 1840 at have haft 7 — syv — Indbyggere, nu har den flere end Mariager. Faktisk er det imidlertid, at der i 1830 kun fandtes en Gæstgivergaard og et enkelt Pakhus. Men selv om Fremgangen har været stor, er Byen dog endnu ikke kommet ud af Puppen — om den bliver en Sommerfugl, er vist tvivlsomt, forhaabentlig bliver den en mere varig Fremtoning.

Hadsund er blevet nævnet for mig som et lille Esbjerg, som en By, i hvilken det Gamle og det Ny er blevet enigt om at føre Ladepladsen frem til noget større. Hadsund ligger altsaa og venter; den venter paa den Jærnbane- og Færdselsbro, som skal forbinde de to Fjordbredder, venter paa det Opland, som skal indvindes; thi den nuværende Trafik pr. Trækfærge er en møjsommelig Forbindelse. Hadsund er en ret bevidst lille By. Den véd meget vel, at den kan tage først fat paa de Skibe, der er for Indgaaende, den véd, at der er en Randers-Hadsund Bane (til Søndre-Hadsund) og at der i Slutningen af 1900 vil komme en Aalborg-Hadsund Bane. Man tror altsaa paa en Fremtid for Byen. Den havde i de korneksporterende Aar 1850—75 en Glansperiode; den Gang var der ingen Havn, og Skibene kom da

ballastede og modtog pr. Baad fuld Kornlast fra de store Forretninger: J. J. Laage, Chr. Hornbech, Sofus Gjerløff, L. B. Sørensens og Krøger. Det var ofte Tilfældet, at der modtoges henimod 1000 Tdr. Korn ugentlig i en Købmandsgaard i de Dage. Pengekrisen i 1857 bragte enkelte af de store Forretninger til at standse, men Byen var efterhaanden ved den store Trafik vokset frem og har siden været i Opkomst.

Hadsund ligger i to Sogne, Visborg- og Vive Sogne, hører under Hindsted Herred, Aalborg Amt. Den største Del af Byen tilhører Visborg Sogn.

Udsigt over Hadsund.

Kirken er opført 1897 efter Tegning af Arkitekt Wiinholt. Staten ydede et Tilskud af 16,000 Kr., medens der fra privat Side i Hadsund blev bidraget 14,000 Kr. Det er en Korskirke og Altertavlen er en Kopi af Tuxens Korsfæstelsen. Præsterne i Vive og Skelund forrette skiftevis Kirketjenesten. I 1896 opførtes en stor Realskole, der ligger højt paa Bakkerne ved Fjorden; desuden findes en Sogneskole og flere private Skoler. Byen har et Vandværk, der drives af en Vind- og Petroleumsmotor. Af større Virksomheder nævnes et stort Fællesmejeri, en Maskinfabrik, et Savværk, en Bitterfabrik, en Mineralvandsfabrik og et større Ølbryggeri. Foruden Toldkammeret har Hadsund selvfølgelig Posthus, Telegraf- og Telefonstation.

Som man ser, er Byen i Besiddelse af hele Skelettet, over hvilket en Købstad efterhaanden bygges, og gaar alt efter Indbyggernes Formening, vil Privilegiet inden særlig mange Aar sætte Kronen paa det fremadstræbende Arbejdes Resultater.

Rejse- og Turisthaandbog over Hobro, Mariager og Hadsund.

Hobro.

Togtider (se Rejselisten.)

Dampskibsforbindelse: Direkte Dampskibsforbindelse med København (D. F. D. S.) to à tre Gange om Ugen, (se Fabers Rejseliste og de lokale Blade), anløbende Hadsund, Cementfabrikerne, Mariager og Hobro.

„Fjorddampbaadsselskabet“ besørger Fart mellem Hobro og Hadsund med mellemliggende Stationer (Bramslev Banker, Mariager, Cementfabrikerne, Ouegaards Mølle, naar Baad udsendes, samt Hadsund) ved Dampbaadene «Mercur» og «Maagen»:

Fra 1. Oktober til 29. Februar daglig 2 Ture.

Fra Hobro fra 1. Oktober til 14. November og fra 15. Januar til 29. Febr. «Mercur» 8.30, «Maagen» 11 Form. og 4 Efterm. *Fra 15. November til 14. Jan.* «Mercur» 8.30, «Maagen» 11 Form. og 2½ Efterm.

Fra Hadsund «Maagen» 7, «Mercur» 11 Form. og 4 Efterm.

Fra 1. Marts til 30. September daglig 4 Ture.

Fra Hadsund fra 1. Marts til 30. Septbr. «Maagen» 7, «Mercur» 11 Form.; «Maagen» 2 og «Mercur» 5 Efterm.

Fra Hobro fra 1. Marts til 14. Maj og 1. August til 30. Septbr. «Mercur» 8.30, «Maagen» 11 Form.; «Mercur» 2 og «Maagen» 5.15 Efterm.

Fra 15. til 31. Juli «Mercur» 8.30, «Maagen» 11 Form. «Mercur» 2 og «Maagen» 8.30 Efterm.

Fra Hobro til Mariager i ca. 50 Minuter. *Fra Mariager* til Fabrikerne i ca. 25 Minuter. *Fra Fabrikerne* til Hadsund i ca. 25 Minuter.

Fra Hadsund til Fabrikerne 1. Pl. 40 Øre, 2. Pl. 30 Øre,

« — » c Mariager	1. c 50	2. c 35
« — » c Hobro	1. c 80	2. 60
c Hobro til Mariager	1. c 50	2. 35
— c Fabrikerne	1. 70	2. 50 c
c Mariager til —	1. c 30	2. c 25 c

Afgang fra Mellemstationerne straks efter Ekspeditionen.

Vogne kan faas gennem Hotellerne eller ved Henvendelse til private Vognmænd; Taksterne rimelige. Omnibuskørsel besørges af Hotelvognene til og fra Banegaarden.

Posthuset og Telegrafstationen i Skibsgade, *Raadhuset* paa Torvet.

Hoteller: (se Annoncer). Centralhotellet paa Adelgade og Møllers Hotel ved Markedspladsen.

Bog- og Kunsthandel: H. Olaf Hansen, Torvet.

Forretninger i Hobro: Bagere: J. M. Hansens Dampbageri. Bryggeri: N. J. Bie. Conditori: Taaensen. Cyclefabrik: Emil Lind. Dampfarveri og Uldspinderi: O. M. Lund. Fjorddampbaadsselskabet. Gartnere: O. Simonsen. Gødningsfabrik: Blaakilde Mølle. Jærnstøberi: Aktieselskabet Hobro Jærnstøberi. Klædefabrik: Hobro Klædefabrik. Kolonialhandel: Chr. Jensen, N. P. Rasmussen. Korn- og Foderstoffer: P. Chr. Larsen. Manufakturhandel: Vett & Wessel, N. P. Sørensen. Th. Genefhe, C. Michelsen, Harry Jacobsen. Mægler og Agenturforretning: A. Uhrenholdt. Restaurationer: Hobro Banegaards Restauration, Fjord Caféen. Udstyrsforretning: J. P. Møller. Uhr- og Instrumentmager: Jens Christensen.

Udsigt over Ørnedalen.

Hobros Omegn.

Denne Egn fortjener at blive kendt og besøgt, og heldigvis har Byens Turistforening i den senere Tid taget alvorligt fat paa denne Opgave. I Indledningen til denne By er allerede omtalt, hvilken Naturskønhed Egnen rummer, og her skal altsaa kun suppleres med nogle Anvisninger paa Ture. Forinden bør det præciseres, at Sejladsen op ad Fjorden, forbi det lille Fiskerleje Horsø, der ligger overfor Hobro Toldbodbygning, forbi Blaakilde, Skovsgaard, Ørnedalen, Bramslev Banker og videre ud mod Mariager og Hadsund, maa ingen Turist undlade at foretage.

Turistforeningen har ved forskellige Farver, anbragte paa Træer, Mure, Stene etc. markeret en Del Linier, ad hvilke Udflugter vil kunne finde Sted.

1) *Hvid Linie* angiver saaledes Turen langs Fjordkanten, ad Bækstien, forbi Blaakilde Mølle og Vindø Teglværk, lige til Ørnedalen. Pragfuld hæver den kratbevoksede Skrænt sig i Vejret fra Dalen, men end mere storslaet virker den Udsigt, som haves fra Bakkens Kam, hvor Skovsgaard ligger, ud over Dalen og ind mod Hobro. Man kan selvfølgelig bestige Bakken eller dreje ind gennem Skoven forinden Ørnedalen og gennem en Hulvej naa til Kirkedal, Galgebakken, Paradiset og den foran omtalte Skovpavillon i Kommunens Lystskov. Ad

2) *Rød Linie* kan man ogsaa komme til Ørnedalen. I saa Fald gaar man forbi «Møllers Hotel» i den sydlige Del af Byen, og følger den ny anlagte Skovvej til Skovpavillonens, som naas paa ca. 10 Minuter. I Pavillonens Nærhed ligger Pilehøj, hvorfra der er smuk Udsigt over Byen, Bakken bag denne, Solbakken, o. s. v. Følger man den røde Linie, vil Vejen føre oven om gennem Skoven til Paradiset, Galgebakken og Vindø Bakker, der alle aabne Udsigt til et prægtigt Panorama. Gennem Høvejen kan man komme ned til den under «Hvid Linie» omtalte Bæksti og ad denne naa ind til Byen. Begge disse Ture tager ca. 1½ Time. Hvis man, i Stedet for at dreje ned til Bækstien, gaar videre bag om Skoven, kan man naa Ørnedalen gennem Skovsgaards prægtige Skove, eller søge ned til Vejen langs Fjorden.

Disse Udflugter foregaa paa Fjordens sydlige Side. Vi tage nu vort Udgangspunkt paa Nordsiden, og vælge først den af Turistforeningen angivne gule Linie.

3) *Gul Linie*: Man passerer den navnkundige Bro over Aaen ved Byens Nordside, gaar forbi det førnævnte lille Fiskerleje, Horsø, og er saa oppe i den brune eller røde Lyng, der klæder de høje Bakker, hvorfra der er Udsigt til Fjordens sydlige Side. Fortsæt Vejen udefter — det angres ikke. Se Ørnedalen fra denne Side, og lad Hobro By tilsidst fortone sig inderst inde, hvor Fjorden ender. Eller drej om til Hegedal og søg hjem ad den gamle Aalborgvej — det lønner sig, og Turen her kan ligeledes gøres paa ca. 1½ Time. Følger man

4) *Blaa Linie* kan man enten over den nys omtalte Bro komme gennem Hostruphuse op til Udsigtspunktet Solbakken (Udsigt over Byen og Fjorden) eller man kan gaa ad Løgstørvejen til de i vestlig Retning liggende Øls Banker, hvorfra Turen endelig kan fortsættes bag om den sydlige Del af Vesterfjord tilbage til Byen. Denne Udflugt vil tage ca 2 Timer.

5) *Grøn Linie*: Turen gælder Hjerritsdal Mølle og Bramslev Banker, som før er nævnt. Til Hjerritsdal maa man dog helst køre, da den samlede Tur ellers let bliver for lang.

— — Efter disse «linierede» Udflugter staar tilbage at henlede Opmærksom-

heden paa de længere Ture, der dels maa foretages pr. Vogn eller Jernbane, og her skal først og fremmest den dejlige Rold Skov nævnes, som er beliggende ca. 2 Mil Nord for Hobro. Man kører til Arden Station, hvorfra Turen fortsættes pr. Vogn til Madum Sø og Mosskov.

Eller man kan tage til Skørping Station og derfra videre pr. Vogn til Buderupholm og Ræbild Banker, hvis Lige i Pragt man skal lede om. Vogne til disse Udflugter kan som Regel faas i Gæstgivergaarden.

Mariager.

Forbindelseslinierne til Byen; se Hobro.

Hotel: (se Annoncerne) P. Jensens Hotel.

Forretninger i Mariager: Bank: Banken for Mariager og Omegn. Kolonialhandel: Fr. Johansen. Manufakturhandel: Anton Harder. Restauration: Mariager Skovpavillon.

Mariagers Omegn er givet gennem Byen selv. Idyllen er fortsat udover Klostrets og Kirkens Omraade. Gaa ned i Lystanlæget Munkholm, gaa op til Skovpavillonen, søg ind i Winthers Anlæg, eller gaa ad Kastbjærgvejen, forbi Arbejdsanstalten og videre op til Hohøj — overalt er her smukt. Og saa selv Hohøj, der efter Sagnet gemmer Støvet af en Næsskonge, hvilken Udsigt lægges ikke aaben for en her, hvilket levende Landkort tegnes ikke for Turisten? Man kan fra Byens Torv dreje ned ad Gaden, hvori Vejen til Maren Finds Dal munder ud. Følg den, og stil Dem nede i denne Dal en Sommerdag, naar Solen kastes tilbage af de lysegrønne Blade paa Træer og Buske, eller gaa derned en Aften, som jeg skrev, naar Maanen fremtryller en anden Verden blandt Krat og Stammer. Det er stadig Idyllen, der gaar igen.

Naar Vejen fra Maren Finds Dal fortsættes ud til Vejen, som fører ad Hohøj til, bør man gaa til Alstrup Krat, der er vidt berømt for sin ejendommelige Skønhed, eller til Oxendalen. Gennem den stedlige Turistforenings Opslag vil det ikke være vanskeligt at finde de rigtige Ruter.

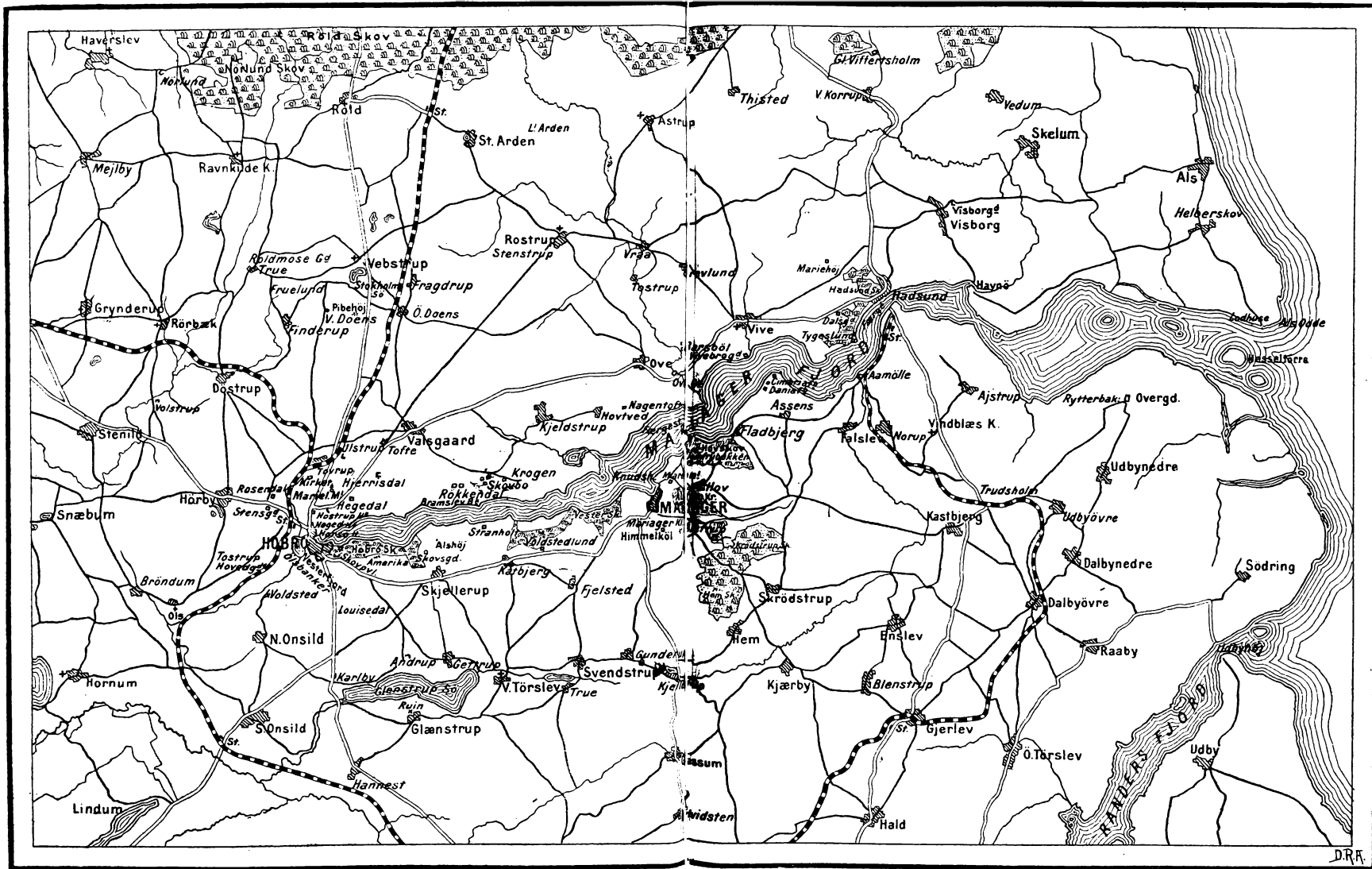
Kommer man ad Landevejen fra Hobro til Mariager, passeres Skoven Himmelkold (ved den gamle Randersvej) og paa venstre Haand fører en Vej ned til Vesterskoven, der absolut bærer Prisen, naar Mariagers smukkeste Udflugtssted skal nævnes. Turen fra selve Byen derud tager ca. $\frac{1}{2}$ Time. I denne Skovs Udkant findes Frydensbjærg, og inde i den ligger den dybe Smededal, hvis Skønhed kappes med Ørnedalens. I denne Sammenhæng bør man opsøge Trolddalen, hvis Navn kendetegner dens fortryllende Omgivelser og Udseende.

Der behøves for saa vidt ingen «Fører» her ved Mariager. Punkt for Punkt dukker de smukke Udsigter frem under Vandringen, og den Besøgende vil rimeligvis, naar han har brugt sit eget Øje, indrømme, at denne lille Bog har været fattig paa betegnende Ord overfor Naturens levende Billeder.

Hådsund.

Forbindelseslinier: se Hobro.

Omegnen er ogsaa her overordentlig køn. Der er store Gran- og Bøgeskove med sjældne og smukke Udsigter, f. Eks. Sommerhannes Høje, Vandværksbakken, hvorfra man ser helt ud over Als Odde, Møllers Høj o. s. v. Vejene, der næsten alle er Hovedveje, er fortrinlige.

Kort over Egnene omkring Høbro, Mariager og Hadsund.

D.R.F.

	Pag.
Apothek: Hobro Apothek, <i>Hobro</i>	45
Bagere: J. M. Hansens Dampbageri, <i>Hobro</i>	53
Banker: Banken for Mariager og Omegn, <i>Mariager</i>	43
Bryggerier: H. J. Bie's Bryggeri, <i>Hobro</i>	50
Conditori: A. Taaensen, <i>Hobro</i>	54
Cyclefabrik: Emil Lind, <i>Hobro</i>	54
Dampfarveri og Uldspinderi: O. M. Lund, <i>Hobro</i>	44
Fjorddampbaadsselskabet: <i>Hobro</i>	47
Gartnere: O. Simonsens Handelsgartneri, <i>Hobro</i>	53
Gødningfabrik: Blaakilde Møllens Fabrikker, <i>Hobro</i>	46
Hoteller: Grand Hotel, <i>Hobro</i>	45
-- Møllers Hotel, <i>Hobro</i>	47
-- P. Jensens Hotel, <i>Mariager</i>	51
Jernstøberi: Aktieselskabet Hobro Jernstøberi, <i>Hobro</i>	45
Klædefabrikker: Hobro Klædefabrik, <i>Hobro</i>	49
Kolonialhandel: Fr. Johansen, <i>Mariager</i>	43
-- Chr. Jensen, <i>Hobro</i>	50
-- N. P. Rasmussen, <i>Hobro</i>	53
Korn- og Foderstoffer: P. Chr. Larsen, <i>Hobro</i>	51
Manufakturhandel: Vett & Wessel, <i>Hobro</i>	44
-- Anton Harder, <i>Mariager</i>	50
-- N. P. Sørensen, <i>Hobro</i>	51
-- Th. Genefke, <i>Hobro</i>	52
-- Carl Michelsen, <i>Hobro</i>	54
-- Harry Jacobsen, <i>Hobro</i>	48
Mægler- & Agenturforretning: A. Uhrenholdt, <i>Hobro</i>	54
Restaurationer: Mariager Skovpavillon	43
-- Hobro Banegaards Restauration	52
-- Fjord Caféen, <i>Hobro</i>	54
Udstyrsforretning: S. P. Møller, <i>Hobro</i>	48
Uhr- og Instrumentmager: Jens Christensen, <i>Hobro</i>	44

Fr. Johansen

Mariager.

Kolonial- og Trælast-
Forretning.

Fr. Johansen

Mariager.

Kolonial- og Trælast-
Forretning.

BANKEN

FOR

— MARIAGER OG —
— OMEGN —

besørger

INKASSATIONER

i Mariager, Havndal og
Hadsund samt alle sæd-
vanlige Bankforretnin-
ger.

MARIAGER SKOVPAVILLON

Henrivende Udsigt.

Tidssvarende

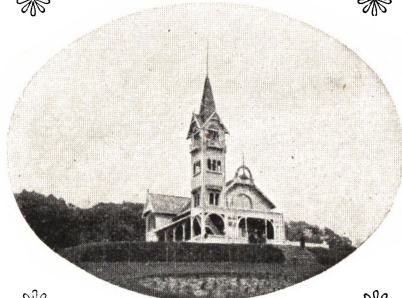
RESTAURANT

med

kolde og varme Retter.

Billige Priser.

Anbefales Turister.

Jens Christensen,

Uhr- og
optisk Instrumentmager.

Komplet sorteret i Lomme- og Stue-Uhre
samt Brilller, Pencenez og Tegnebestik.

O. M. LUND

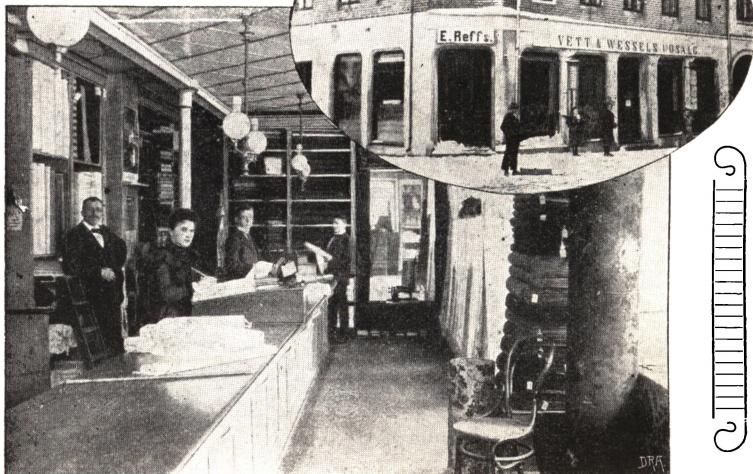
DAMPFARVERI
OG ULDSPINDERI
HOBRO

modtager Uld og Klude til Kartning
og Spinding samt til Fabrikation af
Herre- og Dameklæde i mange nye
Mønstre, hvoraf Prøver ligge til
Eftersyn.

Vett & Wessel's

Udsalg ved EDV. REFFS.

HOBRO. Telefon Nr. 1.

SPECIAL INDUSTRI

LÆDERSVÆRTE
 SKOLE - KONTOR - DOKUMENT-
BLÆK.

HOBRO APOTHEK.

Grand Hotel (forben Jversens Hotel) Hobro. 1ste Klasse.

Udmærket Køkken
Table d'hôte
Kl. 12^{1/2}.

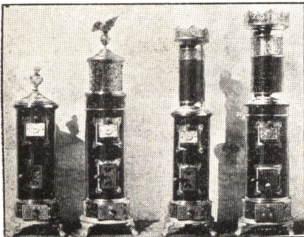
A la carte
hele Dagen.
20 elegant mon-
terede Værtsler.
Selskabslokaler.

Stor Have.
Anbefales de
ærede Rejsende
efter fuldstændig
ny Ommontering.
Hotelllets Vogn
moder
ved alle Tog.

H. L. Jversen.

Fra Hotelllets Altan haves en fortrinlig Udsigt over Fjorden og Omegnen.

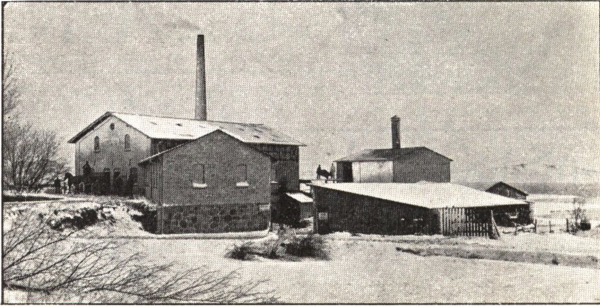

HOBRO JÆRNSTØBERI

AKTIESELSKAB.

Smukt udstyrede
stedsebrændende Ovne,
Magasinovne, Komfurer
etc.

Aktieselskabet
Blaakilde Møllens Fabriker.

Hobro.

Ældste og største danske Benmølle.

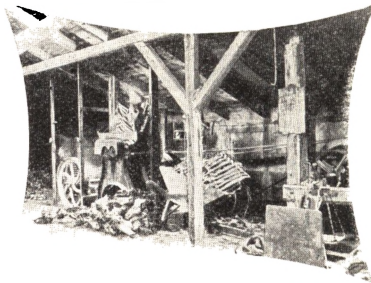
Prisbelønnet 1883 og 1894.

Specialitet. **Foder-Benmel.** Specialitet.

Eneste tidsvarende indrettede Fabrik
for

Gødning af Kreaturken og Blod.

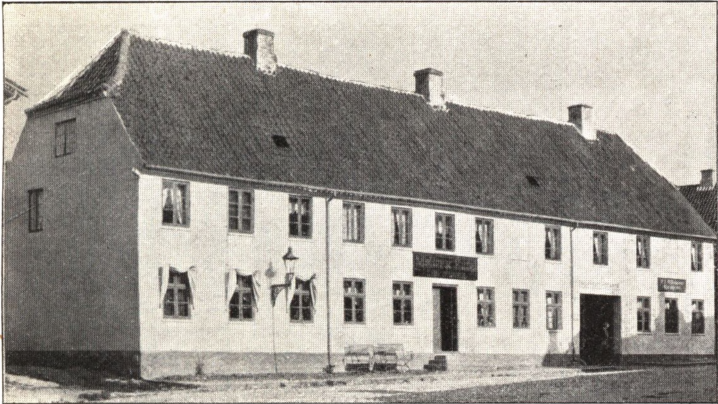
♣
Blaakilde
Benmel er
naturlig
Gødning, der
virker
gennem hele
Sædskiftet.

Blaakilde
Soderbenmel
er
nødvendig
for alle Dyr
under
Opvæksten,
fremmer Ud-
viklingen,
forebygger
Stivsyge.

♣
Giv Hønsene dagligt Blaakilde Soderbenmel som forøger
og fremmer Æglægningen.

Møllers Hotel

☼ ☼ Carl Schröder ☼ ☼

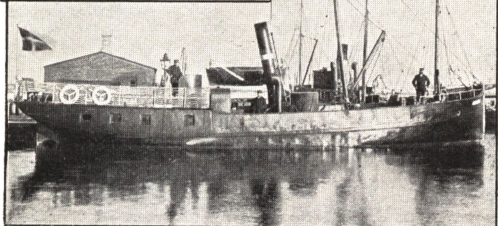
Table d'hôte Kl. 12 $\frac{1}{2}$. — Vogn ved alle Tog. — Rimelige Priser. — Første Kl. Køkken. — Stor skyggefuld Have.

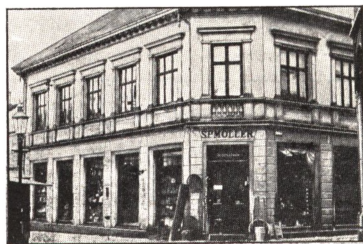
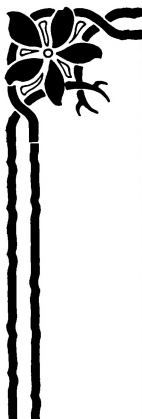

Fjorddampbaads- selskabet i Hobro

besørger Passager-,
Post- og Godsforbindel-
sen ved Dampbaadene
„Merkur“ og „Maagen“
mellem **Hobro,**
Marlager,
Dania, Cimbria
og **Hadsund** i 1 $\frac{3}{4}$
å 2 Timer i Forbindelse
med Togtiderne.

Fra 1. Marts til 30. Septem-
ber 4 daglige Ture i hver
Retning. Resten af Aaret 2
daglige Ture i hver Retning.
Østerskoven, Bramslev,
Ønegaards Mølle og Vive-
brogaard anløbes. Fartplan-
nen bekendtgøres i Fabers
Rejseliste og de stedlige
Blade.

S.P. Møllers

Jærnvare-, Galanteri-,
Porcellæn-, Glas- og
Udstyrs-Forretning.
Stort Udvalg i Lamper.
Hjørnet af Torvet.

— HOBRO. —

Harry Jacobsen.

☛
*Mode- og
Manufaktur-
forretning.*

☛
*Klæde-
og Udstyrs-
forretning.*

☛
LIGEFOR APOTHEHET

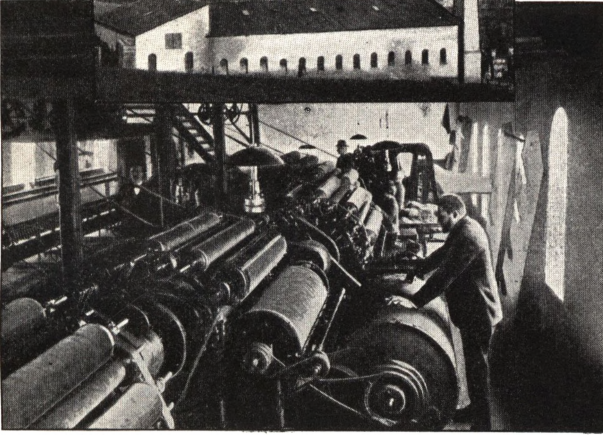
☛
HOBRO

Ældste Fabrik i Danmark, som modtager uldne Klude og Uld til

Ældste Fabrik i Danmark, som modtager uldne Klude og Uld til

Fabrikation af Cheviot, Klæde osv.

Fabrikation af Cheviot, Klæde osv.

HVER 8. DAG

er ubestrideligt det illustrerede Familienblad, der har vundet den største Udbredelse i Danmark i de sidste 10 Aar. Intet andet illustreret Ugeblad herhjemme er saa smukt udstyret, saa afvejlende, saa rigt illustreret og saa billigt i Forhold til det lødige Stof det bringer. Ethvert Hjem, der endnu ikke holder »Hver 8. Dag« bør strax tegne sig som Abonent, hvilket sker hos enhver Bog- og Papirhandler samt paa ethvert Postkontor her i Danmark. Pris 1 Kr. 25 Øre Kvartalet, 10 Øre om Ugen.

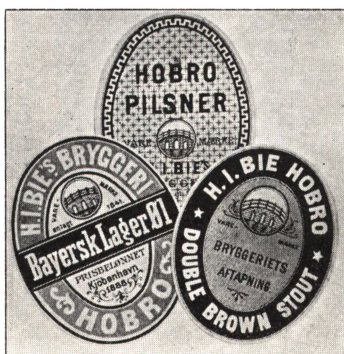
Chr. Jensen

Kolonial-, Korn-,
Foderstof-, Frø- og
Gødnings-Forretning.

Oplag og Udsalg af

STØBEGODS

fra C. M. Hess, Vejle.

MALT- EKSTRAKT- ØL

H. J. BIE'S BRYGGERI

Prisbelønnet 1888 i København.

Grundlagt 1841.

Fuldstændig assorteret Lager i

Manufaktur og desuden Udvalg i
Galanteri, Isenkram,
Glas og Porcellæn
samt

Udstyrsforretning.

ANTON HARDER

MARIAGER

HOBRO KONTANTE MANUFATURHANDEL

N. P. SØRENSEN
TORVET

Prima Varer til billige Priser.

P. Chr. Larsen,

Svensk-norsk
Konsulat.

Hobro.

Hobro.

Korn.
Foderstoffer.

Kunst-
Gødning.

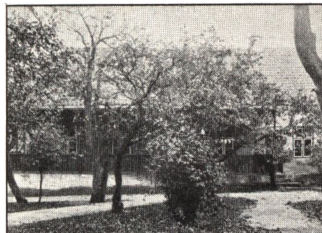

Prima analyseret Markfrø. — Urtekram- og Kolonial-
forretning. — Oplag af H. C. Mønster & Søns Vine.

P. Jensen's Hotel.

Mariager.

P. Jensen's Hotel.

Mariager.

CHR. STOCKMANN

HOBRO BANEGAARDS RESTAURATION

Koldt Bord serveres ved Forudbestilling.
SMØRREBRØD I STORT UDVALG. — MADKURVE.

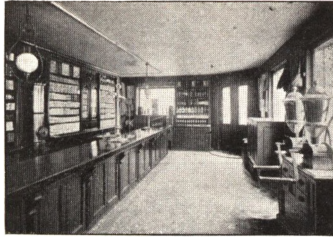
☺ STORT UDVALG I VINE ☺

Manufaktur=
Handel.

Kolonial= og
Produkt=Handel.

N. P. Rasmussen,
Urtekram-,
Kolonial- og Delika-
tessehandel,
HOBRO.

N. P. Rasmussen,
Urtekram-,
Kolonial- og Delika-
tessehandel,
HOBRO.

J. M. Hansens

Wiener- og
Damp-Bagerier,
HOBRO.

*Bageriet er indrettet
efter
nyeste Mønster og
anbefales
de ærede Kunder.*

O. SIMONSEN

Handels-
gartneri.
Hobro.

Blomster-
og Frøhandel.
Hobro.

Emil Lind.

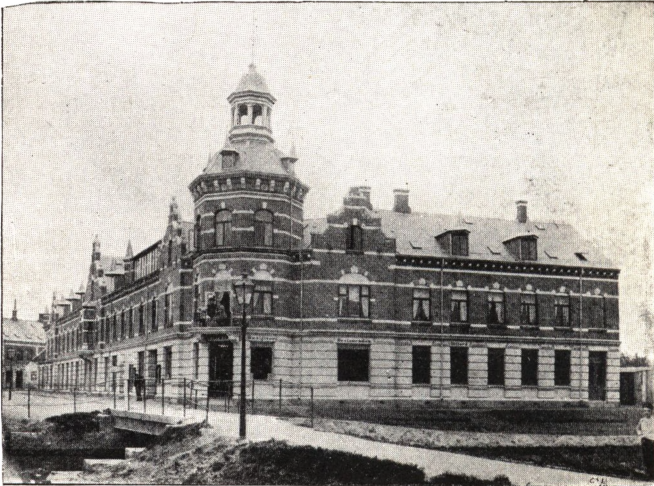
Cycler og Symaskiner.

A. Taaensen

1ste Klasses Konditori.

FJORD-CAFEEN.

FØRSTE KLASSES RESTAURANT.

Carl Michelsen

MANUF'AKTUR

en gros & en detail.

A. Uhrenholdt,

Mægler og
Agenturforretning.

Kgl. Vejer og Maaler.

Af DANMARKS BYER OG DERES MÆND
bedes De sende mig

Fredericia og Omegn

»Hver 8. Dag's
Forlag,
Nygade 2. K.

til halv Bogladepris $\frac{1 \text{ Kr. } 50 \text{ Øre indb.}}{50 \text{ Øre uindb.}}$ (det ikke ønskede overstreges).

Ved at indsende
Beløbet plus 8 Øre
i Frimærker direkte
til »Hver 8. Dag's
Forlag vil Bogen
omgaaende bliveDem
tilsendt.

Navn

Stilling

Adresse

Af DANMARKS BYER OG DERES MÆND
bedes De sende mig

Aarhus og Omegn

»Hver 8. Dag's
Forlag,
Nygade 2, K.

til halv Bogladepris $\frac{2 \text{ Kr. indb.}}{1 \text{ Kr. uindb.}}$ (det ikke ønskede overstreges).

Ved at indsende
Beløbet plus 8 Øre
i Frimærker direkte
til »Hver 8. Dag's
Forlag vil Bogen
omgaaende bliveDem
tilsendt.

Navn

Stilling

Adresse

Af DANMARKS BYER OG DERES MÆND
bedes De sende mig

Middelfart og Omegn

»Hver 8. Dag's
Forlag,
Nygade 2. K.

til halv Bogladepris $\frac{1 \text{ Kr. } 50 \text{ Øre indb.}}{50 \text{ Øre uindb.}}$ (det ikke ønskede overstreges).

Ved at indsende
Beløbet plus 8 Øre
i Frimærker direkte
til »Hver 8. Dag's
Forlag vil Bogen
omgaaende bliveDem
tilsendt.

Navn

Stilling .....

Adresse

Til Fraklipning.

Til Fraklipning.

Til Fraklipning.

OMSTAAENDE KUPON BEDES
UDKLIPPET OG INDSENDT.

FREDERICIA OG OMEGN.

OMSTAAENDE KUPON BEDES
UDKLIPPET OG INDSENDT.

AARIUS OG OMEGN.

OMSTAAENDE KUPON BEDES
UDKLIPPET OG INDSENDT.

MIDDELFART OG OMEGN.